

korosztályi kézikönyv
cserkészeknek

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

A kézikönyv írásában részt vett:

Constantinovits Milán csst. (46.)
dr. Csobolyó Eszter cst. (724.)
Janák Annamária öv. (412.)
Matits Kornél csst. (46.)
Németh Gábor (412.)
Németh-Nagy Melinda cst. (412.)
Sándor Viktória
Solymosi Balázs cst. (205.)
Tekse Balázs cst. (958.)
Vargáné dr. Balogh Orsolya csst. (25.)
Veréb Dániel csst. (412.)
Husz Endre cst. (50.) második kiadás

Felelős szerkesztő:

Solymosi Balázs cst. (205.) első kiadás
Hegyi Armand csst. (105.) második kiadás

Olvasószerkesztő:

Constantinovits Milán csst. (46.) első kiadás
Németh-Nagy Melinda cst. (412.) második kiadás
Réder Kristóf csst. (148.) második kiadás

Felelős szerkesztő:

Németh-Nagy Melinda cst. (412.)

A második kiadás készült a Magyar Cserkészszövetség EFOP-1.3.6-17-2017-00001 azonosítószámú Imre herceg terv - közelebb egymáshoz című projektjének a keretében.

Második, javított kiadás. Budapest, 2021.

Grafika: Huszár Márton
ISBN 978-963-8305-26-8

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Ez a könyv válogatást ad azokból az ismeretekből, témakörökből, amiket a legfontosabbnak vagy legérdekesebbnek találunk a korosztályodra vonatkozó próbarendszerben. A teljes próbaanyag nehezen férne bele egy könyvbe, ezt nem is tűzhettük ki célul.

Ez a kiadvány kiegészíti azt, amit az őr- és rajgyűléseken elsajátítottok, az ott kapott anyagokkal, ismeretekkel együtt használható. Igyekeztünk a témaköröket megértést segítő illusztrációkkal kiegészíteni, hogy használható, könnyen áttekinthető összefoglalót nyújthassunk át neked.

Ha bármilyen észrevételed van, kérlek jelezd nekünk **(ovt@cserkesz.hu)**! Akár csak egy elütés, akár bővítési igény. Ez az anyag a mindenkori magyar cserkész kézikönyve kíván lenni, állandóan megújulva, frissítve.

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

A cserkész korosztály próbarendszeréből az alábbi témaköröket találod a könyvben:

I. Isten és ember

1.1. Személyes feladatok

1. Vallási ismeret

Az egyházi évkör

4. Cserkész lelkiiség

A cserkésztvörvény

A cserkészfogadalom

6. Ima

Reggeli himnusz

Esti himnusz

Székelv asztali áldás

1.2. Közösségben megélt feladatok

4. Cserkész lelkiiség

Cserkészfoglalkozás előtti ima

Cserkészfoglalkozás utáni ima

II. Ember és ember

2.1.1. Társadalmi ismeretek

1. Közjogi méltóságok, államigazgatás,
önkormányzatok, egyházigazgatás
Magyarország megyéi és megyeszékhelyei

2.1.2. Hazám és nemzetem

1. Nemzeti jelképeink
 - A magyar zászló
 - A magyar címer
 - A koronázási jelvények
 - Magyar történelmi címerek
 - Magyar történelmi zászlók
13. Rovásírás
 - Rovásírás ABC

2.1.3. Európaiság

2. Szomszédos országok ismerete

Szomszédos országok fővárosai, hivatalos
nyelve és pénzneme

2.2. Tevékenység

2.2.2. Cserkészközösségem

1. A cserkészzet története

A cserkészttörténelem sarokkövei

Bi-Pi élete és művei

3. Cserkészinduló, cserkészdalok

A cserkészinduló

Cserkészdalok

10. Az MCSSZ és MCSSZF ismerete

Az MCSSZ kerületeinek elhelyezkedése

Az MCSSZF tagjai

12. Sípjelek, karjelek

Sípjelek

Karjelek

14. Közös jelképeink

Cserkészköszöntés, jelszó, jel, kézfogás, jelvény

2.2.4. Egészségügy

1. Elsősegély

Segélyhívás módja

Eszméletlen beteg ellátása

Stabil oldalfektetés

III. Ember és környezete

3.1. Megismerés

3.1.1. Természetes környezetünk megismerése

1. Tájékozódás

Cserkész útjelek

Az északi irány meghatározása

2. Térképészet

Lakóhely térképének északi irányba tájolása

Távolságmérés a térképen

9. Csillagászat

Csillagképek

Tejútrendszer, Naprendszer

3.1.2. Épített környezetünk megismerése

1. Becslés és mérés

Egyszerű becslések önméretek alapján

3.2. Tevékenység

3.2.1. Természetes környezetünkkel kapcsolatos feladatok

1. Élet a természetben

Tűzvédelmi alapismeretek

Tűzifaismeret

Tűzfajták

5. Természet- és környezetvédelem

Hulladékhierarchia (3R)

3.2.2. Épített környezetünkkel kapcsolatos feladatok

3. Kötélmunkák

Csomók

5. Szabás-varrás, kézimunka

Hímzési formák

Kommunikációs ismeretek

Kommunikációs ismeretek

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

A tulajdonos adatai

E könyv tulajdonosa:

.....
.....

Őrse:

.....
.....

Őrsvezetője:

.....
.....

Raja:

.....
.....

Rajparancsnoka:

.....
.....

Csapata:

.....
.....

Csapatparancsnoka:

.....
.....

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Jó munkát cserkésztestvérem!

Sokféle helyről és élménnyel érkeztetek ide, az őrsbe. Van, akinek már van kiscserkész tapasztalata, és összeszokott közösséggel lép a cserkész korosztály kapujába. Van, aki most kerül ebbe a helyzetbe és vállalja ezt az életformát. Egy dolog azonban közös számunkra: a cserkészlet világa.

Ez a könyv mindig nálad lehet a zsebedben.

Igen, a nadrágod szárzsebében a helye, hiszen ezt a ruhadarabot - ami hivatkozásoktól mentesen mutatja, hirdeti cserkész mivoltodat - bármikor tudod viselni!

S pont belefér a zsebébe ez a könyv, így a cserkészlettel kapcsolatos legfontosabb tudnivalók mindig veled lesznek!

A cserkészlet legjava a természetben zajlik, sok túrával, portyával és táborral. Őrstársaiddal együtt tapasztaljátok meg, hogy minden, amit a cserkészletben tanultok, az hasznos és jól alkalmazható nemcsak a cserkészletben, hanem az élet más területein is.

Tudtok tüzet rakni, ezért a kémiaórán pontosan tudjátok, hogy mi kell az égéshez (mármint egy anyag elégéséhez). Képesek vagytok tábori asztalt építeni, így tisztában vagytok azzal, hogy a felületek közötti összenyomódás erejétől, és az anyag jellemzőjétől függ a súrlódási erő.

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Felismeritek a növényeket, és könnyen tudtok különbséget tenni egyszikűek és kétszikűek között. Ismeritek a párhuzamos szelőszakaszok tételét, hiszen tudtok magasságot mérni az árnyékok hossza alapján. Ugye, milyen hasznos dolgokat tanults a közösségünkben?

Minden héten találkozol társaiddal az őrsgyűléseken. Megismeritek egymást, közösségetek egyre erősödik a megélt helyzetek, élmények által. Együtt tévedtek el, és találjátok meg a hazavezető utat. Közös erővel, csapatmunkával építetek asztalt, és padot a táborban. Megtanultok megoldani feladatokat, és sikerre vinni a közösségeket. Elkészül az őrsi zászlótok, ami a legnagyobb büszkeségeitek – „Ez a mi őrünk!”. Évről évre egyre több tapasztalattal lesztek jelen a csapatban, ezért a kiscserkészek, és majd az újonc cserkészek is fel fognak rátok nézni.

A túrák, portyák és táborok nagyszerű lehetőségek arra, hogy a cserkészetet megéld. Ott mindazt kipróbálhatod, felhasználhatod, amit év közben tanultál az őrsgyűléseken. A tájékozódást az erdőben átélni és meg tapasztalni egészen más! A táborokban próbára teheted saját, és a közösséged erejét is: Mit vagytok képesek felépíteni? Mit tudtok megvalósítani?

Mekkora teljesítményt vársz el magadtól?

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

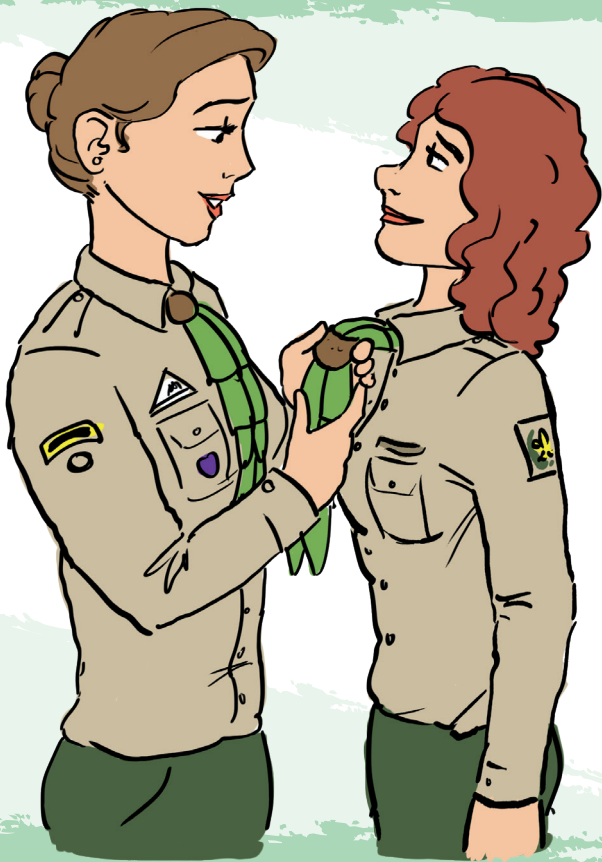

Kalandok, megismerés, tanulás és tapasztalás – ezeket
éled át cserkészként egy életre szóló közösségben.
Kívánok neked jó túrázást, élményekkel teli táborokat!
Mindezek megélését írástok meg cserkésztestvéreiddel
az őrsi naplóba, hogy a kósza cserkészek közé lépve,
újra felelevenítsétek:
Ezt mind mi csináltuk, mi éltük meg!

Jó munkát!

Balu

Solymosi Balázs cst. (205.)
országos vezetőtiszt
(2006–2015)

Személyes feladatok

Személyes feladatok

Az egyházi évkör

Katolikus

Az egyházi évkör az egyházi év liturgikus ünnepeinek összessége. Az évkör a **karácsonyi ünnepkörrel**, azon belül az adventtel, advent első vasárnapjával kezdődik. Az adventet a karácsonyi idő – más néven: karácsony nyolcada követi.

Ez után néhány hét **évközi időt tart az egyház**.

Ezt szokás farsangi időszaknak is nevezni, mely vízkeresztől hamvazószerdáig tart.

Hamvazószerdával kezdetét veszi a **húsvéti ünnepkör**.

Először – a húsvét előkészülete – a nagyböjt, majd a húsvéti idő következik, ami pünkösdig tart.

Pünkösdötől, Krisztus király vasárnapjáig ismét évközi idő van az egyházban. Krisztus király ünnepe a katolikus egyházi év utolsó vasárnapja.

I. KARÁCSONYI ÜNNEPKÖR

■ Advent:

- Részei: advent 1-4. vasárnapja
(1. vasárnap: az egyházi év kezdete.
3. vasárnap: örömvasárnap, ekkor gyűjtjük meg a rózsaszín gyertyát az adventi koszorún).

■ Karácsonyi idő:

- December 25. – Karácsony, Jézus születése

- Január 1. - Szűz Mária, Isten anyja (újév)
- Január 6. - Vízkereszt (A karácsonyi ünnepkör vége, a farsangi időszak kezdete.)
- Jó, ha tudod! A karácsonyi időn belül több ünnepnap is van: Szent István vértanú, Szent János apostol, Szent Család vasárnapja, Szent Szilveszter pápa ünnepe.

II. ÉVKÖZI IDŐ - FARSANGI IDŐ

- Részei: ünnepek és évközi 4-9. vasárnap, Hamvazószerda időpontjától függően.

III. HÚSVÉTI ÜNNEPKÖR

- Nagyböjt: Hamvazószerdától húsvét vasárnapig, 40 böjti napon keresztül tart. (A vasárnapokat – mivel azok ünnepnapok – az egyház nem tekinti böjti napoknak.)
 - Nagyböjt 6. vasárnapja: Virágvasárnap (A nagyhét kezdete.)
 - Nagyhét:
 - Húsvéti szent három nap: nagycsütörtök, az utolsó vacsora ünnepe, nagypénteken Krisztus kereszthalálára emlékezünk, nagyszombat éjszakáján Krisztus feltámadását ünnepeljük.

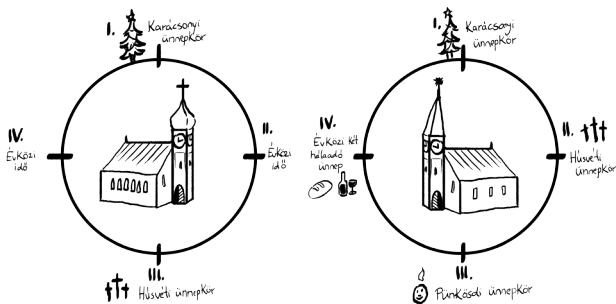
■ Húsvéti idő:

- Húsvétvasárnap
 - Húsvét 2. vasárnapja: Az irgalmasság ünnepe
 - Húsvét 4. vasárnapja: Jó Pásztor vasárnapja
 - Húsvét 7. vasárnapja: Krisztus mennybemenetele
 - Pünkösd: A Szentlélek eljövetelének ünnepe.
- A húsvét utáni 50. napon ünnepeljük.

IV. ÉVKÖZI IDŐ

- Részei: ünnepek és évközi 5-24. vasárnap, Hamvazószerda időpontjától függően.

- Pünkösdöt követő vasárnap - Szentháromság vasárnapja
- Szentháromság vasárnapja utáni vasárnap - Úrnapja

- Augusztus 15. - Nagyboldogasszony ünnepe
- Augusztus 20. - Szent István király ünnepe
- November 1. - Mindenszentek
- Évközi utolsó vasárnap - Krisztus király vasárnapja

Protestáns

Az egyházi évkör az egyházi év ünnepeinek összessége.

I. KARÁCSONYI ÜNNEPKÖR

■ Advent

- Részei: advent 1-4. vasárnapja, adventi hétköznapi bűnbánatokkal.

■ Karácsony

- December 25. - Karácsony első napja
- December 26. - Karácsony másodnapja
- December 31. - Óesztendei hálaadás
- Január 1. - Újévi köszöngés, Jézus templomi bemutatásának ünnepe
- Január 6. - Vízkereszt

II. HÚSVÉTI ÜNNEPKÖR

- Nagyböjt: Hamvazószerdától húsvét vasárnapig, 40 böjti napon keresztül tart (A vasárnapokat – mivel azok ünnepnapok – az egyház nem tekinti böjti napoknak.)
- Virágvasárnap (A nagyhét kezdete.)

■ Nagyhét

- Nagycsütörtök: Az úrvacsora szereztetésének a napja.
- Nagypéntek: Krisztus kereszthalálának napja.
- Nagyszombat: Ünnepváró bűnbánati nap.
- Húsvétvasárnap
- Húsvéthétfő

III. PÜNKÖSDI ÜNNEPKÖR

- Áldozócsütörtök: Mennybemenetel napja.
- Pünkösdvasárnap: A Szentlélek eljövetelének ünnepe, a húsvét utáni 50. napon.
- Pünkösdhétfő
- Szentháromság vasárnapja: Pünkösdöt követő vasárnap.

IV. ÉVKÖZI KÉT HÁLAADÓ ÜNNEP

- Augusztus 20. - Újkenyéri hálaadás
- Október utolsó vasárnapja: Újbori hálaadás

V. PROTESTÁNS ÜNNEP:

■ Október 31. - Reformáció emléknapja

A legtöbb ünnep vasárnap van.

Jó, ha tudod! A keresztények számára minden vasárnap ünnepnap. Ezért régen az is elfogadott volt, hogy a hét kezdőnapjának a vasárnapot tartották, nem pedig a hétfőt. A keresztény ember számára még mindig a vasárnap a hét kezdőnapja.

A cserkésztörvény

A cserkésztörvény tíz pontja útmutatód egész életedre.

Az általa kijelölt irány az, amit követned kell!

A fogadalmad letételekor megfogadod, hogy betartod a cserkésztörvényt. Tégy meg tehát mindent, hogy e szerint élj! Segítsétek egymást őrstársaiddal, halad-jatok vezetőitekkel, csapattársaitokkal, és az összes magyar cserkésszel ezen az úton. Ez nem könnyű, de Isten segítségével boldogan járható.

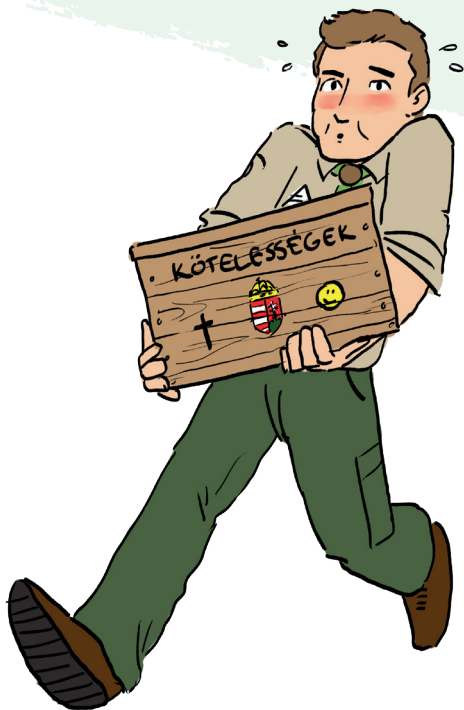
A cserkésztörvényre épül minden. Vedd elő, olvasd át, fogalmazd meg, hogy az egyes pontjai mit jelentenek neked! Melyek okoznak nehézséget? Miben kell fejlődöd? Mi az, ami nagyon jól megy – akár annyira is, hogy mások segítségére tudsz lenni? A törvénnyel való folyamatos foglalkozástól, az azzal való munkától fog igazán a sajátoddá, életed alapjává válni az.

1. A cserkész egyeneslelkű, és feltétlenül igazat mond.

2. A cserkész híven teljesíti kötelességeit, melyekkel Istennek, hazájának és embertársainak tartozik.

3. A cserkész, ahol tud, segít.

4. A cserkész minden cserkészt testvérének tekint.

5. A cserkész másokkal szemben gyöngéd, magával szemben szigorú.

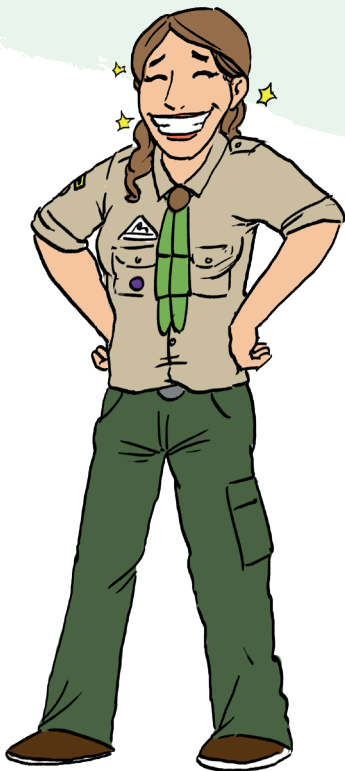
6. A cserkész szereti a természetet, jó az állatokhoz,
és kíméli a növényeket.

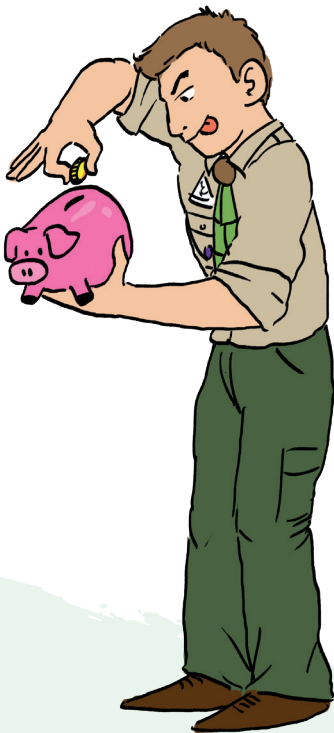
7. A cserkész feljebbvalóinak jó lélekkel
és készségesen engedelmeskedik.

8. A cserkész vidám és meggondolt.

9. A cserkész takarékos.

10. A cserkész testben és lélekben tiszta.

A cserkészfogadalom

„Énfogadom, hogy híven teljesítem kötelességeimet, melyekkel Istennek, hazámnak és embertársaimnak tartozom. Minden lehetőet megteszek, hogy másokon segítsek. Ismerem a cserkésztvörvényt, és azt mindenkor megtartom.”

A fogadalmat a cserkésztvörvény megtartására tesszük, de még ennek említése előtt, külön szerepel benne a hármass kötelezettségünk: Isten, hazánk és embertársaink iránt; valamint a mindenkori, fenntartások nélküli segítőkészség. A tvörvény szerinti életet mindenkorra vállaljuk, tehát aki fogadalmat tett, örökre elkötelezte magát a cserkészeti értékei mellett. Ezt a fogadalmat teszed le, ennek elmondása után kerül a zöld nyakkendő a nyakadba. Ekkor válsz valódi cserkésszé. Viseld büszkén és élj a fogadalmad és a tvörvény szerint!

Ima

Reggeli himnusz

Már kél a fénynek csillaga,
Esengve kérjük az Urat,
Járjon ma mindenütt velünk,
Ne rontsa ártás életünk.

Nyelvünket fogja fékre ma,
Ne szóljon rút perek szava.
Szemünket védőn óvja meg,
A hívságot ne lássa meg.

Lakjék szívünkben tisztaság,
Távozzék minden dőreség.
A testnek dölőfét törje meg
Étel s italban hősi fék.

Hogy majd a nap, ha távozott,
S az óra újra éjt hozott,
Lemondásunk szent éneke
Legyen az Úr dicsérete.

Dicsérjük az örök Atyát,
Dicsérjük egyszülött Fiát
S a Leleket, a Vigasztalót,
Most és örök időkön át. Ámen

Esti himnusz

Immár a nap leáldozott,
Teremtőnk, kérünk tégedet:
Légy kegyes és maradj velünk,
Őrizzed, óvjad népedet.

Álmodjék rólad a szívünk,
Álmunkban is te légy velünk,
Téged dicsérjen énekünk,
Midőn új napra ébredünk!

Adj nekünk üdvös életet,
Szítsd fel a szív fáradt tüzét,
A ránk törő rút éjhomályt
Világosságod rontsa szét!

Kérünk, mindenható Atyánk,
Úr Jézus Krisztus érdemén,
Ki Szentlélekkel és veled
Uralkodik, s örökre él. Ámen.

Székely asztali áldás

Étkezés előtt

Ki asztalt terítesz az égi madárnak,
Teríts asztalt, teríts, szegénynek s árvának.
Nyújtsd ki Atyánk, nyújtsd ki jóságos kezedet,
Adj a koldusnak is tápláló kenyeret.
Ételben, italban legyen bőven részünk,
Gondviselő Atyánk, könyörögve kérünk. Ámen.

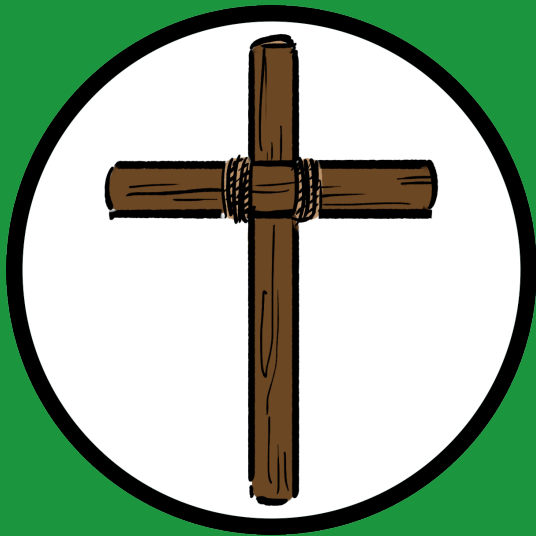

Étkezés után

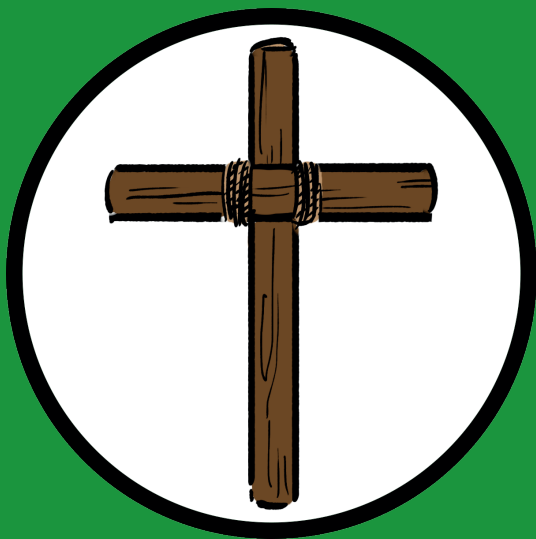
Gondviselő Atyánk, asztalodtól kelve,
Szívből hálát adunk kezünk összetéve.
Áldd meg ezt a házat s ennek gazdáját,
Fordítsd vissza néki a szíves vendéglátást.
Szánd meg a szegényt, a szenvedőt s az árvát,
S a benned bízóknak viseld mindig gondját! Ámen.

Közösségben megélt feladatok

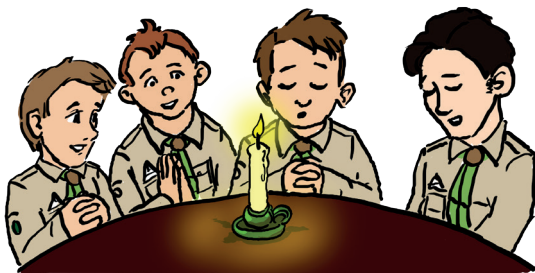
Közösségben megélt feladatok

Cserkész lelkiség

Cserkészfoglalkozás előtti ima

Mindenható Úristen! Alázatos szívvel fordulunk
Tehozzád munkánk kezdetén. Nagyratörők céljaink,
de gyarló a mi erőnk. Kérünk ezért, minden erőnek
forrása, támaszd meg a mi gyengeségeinket, és tedd
eredményessé munkánkat, hogy azzal, amit teszünk, a
Te dicsőségedet szolgáljuk, hazánknek és embertársai-
inknak javára lehessünk. Add, hogy megalkuvás nélkül
törekedjünk a jellemes életre, és szent igazságotól és
a becsülettől soha el ne tántorodjunk. Ámen.

Cserkészfoglalkozás utáni ima

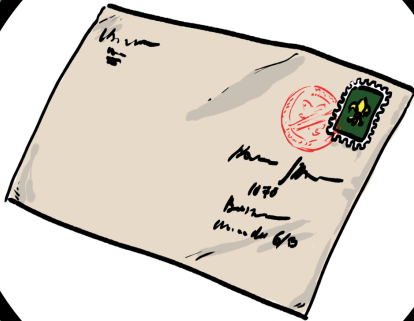
Hálát adunk Urunk az imént vett jókért.
Erős a szándékunk, hogy igaz jótettek fakadjanak
nyomunkban. Add szándékunkra áldásodat!
Ámen.

Társadalmi ismeretek

Társadalmi ismeretek

Magyarország megyéi és megyeszékhelyei

- Bács-Kiskun megye – Kecskemét
- Baranya megye – Pécs
- Békés megye – Békéscsaba
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye – Miskolc
- Csongrád megye – Szeged
- Fejér megye – Székesfehérvár
- Győr-Moson-Sopron megye – Győr
- Hajdú-Bihar megye – Debrecen
- Heves megye – Eger
- Jász-Nagykun-Szolnok megye – Szolnok
- Komárom-Esztergom megye – Tatabánya
- Nógrád megye – Salgótarján
- Pest megye – Budapest
- Somogy megye – Kaposvár
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye – Nyíregyháza
- Tolna megye – Szekszárd
- Vas megye – Szombathely
- Veszprém megye – Veszprém
- Zala megye – Zalaegerszeg

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Hazám és nemzetem

Hazám és nemzetem

A magyar zászló

A magyar zászló története és színeinek értelmezése

A zászló hivatalos állami és nemzeti jelképünk. Három egyenlő szélességű, piros, fehér és zöld vízszintes sávból áll. Magyarország állami és polgári zászlaja egyaránt 1:2 arányú. Polgári zászlóként megengedett a hagyományos 2:3 arányú zászló használata is. Nem hivatalos állami zászlóként ismert az 1:2 arányú, közepén magyar címert (kiscímert) ábrázoló zászló is, melynek használatához ma állami szervezeteknek van joga.

Története

Az Árpád-ház uralkodásának kezdetén, a zászlókon a vörös volt a domináns szín (Szent István király zászlaja bíbor színű volt, közepén kereszttel.), és az uralkodóházra jellemző ún. Árpád-sávok (vörös-ezüst). A zöld szín, a hármaskör álló kettős kereszttel jelent meg először az Árpád-házi zászlókon. Ekkor ez még csak az ábrázolást szolgálta.

Később, a vegyesházi királyok korában, az uralkodók jelképei, és színei is megjelentek a zászlókon pl. Anjou-liliom. Ugyanakkor a vörös és a fehér színek, valamint az árpádsávok mindvégig jellemzőek maradtak. A zöld szín ebben a korban még mindig kiegészítőként van jelen pl.: függőpecséteken vagy nagyobb

ünnepségek alkalmával, illetve katonai alakulatok zászlajának színeként.

II. Mátyás pozsonyi megkoronázásakor a vörös és fehér színekkel együtt megjelenik a zöld is. Ekkor láthatóak először egy magyar király megkoronázásakor a ma ismert nemzeti színeink. A trikolor végül bevetté vált és rögzült a heraldikában is.

A francia forradalom hatására alkotta meg a radikális értelmiség a mai értelemben vett piros-fehér-zöld trikolor, melyet az 1848-as győztes forradalom törvényes nemzeti színeknek ismert el.

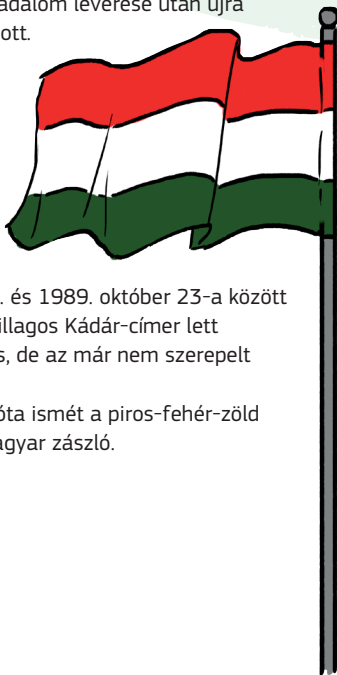
A XIX. századi értelmezés szerint a piros az **erőt**, a fehér a **hűséget**, a zöld a **reményt** szimbolizálta, de megjelent a piros szín értelmezéseként a hősiesség, a fehér szín esetében pedig a tisztaság és az ártatlanság.

Az 1848-49-es szabadságharc leverése után tiltott, majd 1867-től ismét hivatalos jelkép.

- 1945-ig a kiscímer is ott volt a piros-fehér-zöld színű zászló közepén.
- 1946. február 1. és 1949. augusztus 20. között a Kossuth-címer (Szent Korona nélküli).

- 1949. augusztus 20. és 1956 októbere között a Rákosi-címer volt a közepén. (Ezt vágták ki a felkelők az 1956-os forradalomban.) Nagy Imre visszaállította a Kossuth-címerrel ellátott magyar zászlót, ami a forradalom leverése után újra megváltozott.

- 1957. május 1. és 1989. október 23-a között a vörös csillagos Kádár-címer lett a hivatalos, de az már nem szerepelt a zászlón.

1989. október 23-a óta ismét a piros-fehér-zöld sávós a hivatalos magyar zászló.

A magyar címer

Magyarország hivatalos címere egy hegyes talpú, hasított pajzs, melynek tetején a Szent Korona nyugszik.

(A ma ismert címerünk alapjai már a XVI. században rögzültek.) Főbb részei: Árpádsávok, hármashalom, kettős kereszt, Szent Korona.

A pajzs jobb oldalán lévő sávok az Árpád-házi uralkodók címeréből származnak. Az ezüst sávok a négy folyót, a Dunát, a Tiszát, a Drávát és a Szávát jelképezik, a hétszer hasított pajzsrész a hét vezérre utal.

A pajzs bal oldalán lévő hármashalom jelképezi a Tátrát, a Mátrát

és a Fátrát, más értelmezés szerint ezek Pannónhalma hármashalmjai. Az ezen álló talpas ezüst kettős kereszt a keresztény hagyomány szerint Szent István király apostoli királyságának a jele, ezért is hívják apostoli kettős keresztnek. Ez egy kis koronában áll.

A pajzs tetején a Szent Korona található.

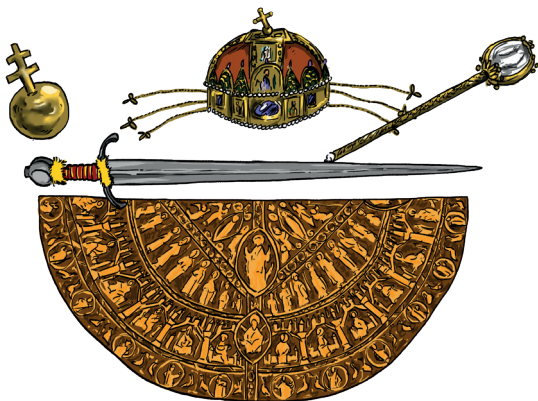

A koronázási jelvények

A koronázási jelvények történelmi szerepe és jelentősége

A koronázási jelvény-együttes jó néhány darabja végigkísérte az egész középkori magyar történelmet.

A II. világháború után Amerikába kerültek; csak 1978-ban kaptuk vissza őket.

Szent Korona: Ma is vitatják ki, és mikor készítette Európa páratlan beavató koronáját.

- Történelmi szerepe: Csak az lehetett Magyarország törvényes és elismert királya, akit a Szent Koronával Fehérvárott (később Pozsonyban majd Budán, Budapesten) az esztergomi érsek koronázott meg.
A Szent Koronához tartozó Szent Koronatan a mai magyar jogrend alapja.
- Fő részei: abroncs, pártá, keresztpánt, kereszt.
- Zománcképei szenteket, mártírokat, apostolokat, arkangyalokat, császárokat, az Atyaistent és a Fiúistent ábrázolják. Ezeknek mind külön jelentőségük van pl. az orvos szentek az uralkodó egészségét őrizték.

Jogar: A IX-X. században készült, tehát tartozhatott Szent István kincstárába. Jellegzetessége az egyiptomi metszett hegyikristály aranyba foglalva. A nyél aranyozott ezüsttel bevont mogyorófa. A jogar a törvényesség és az igazságszolgáltatás királyi szimbóluma.

Országalma: A Szent István-i régi országalma valószínűleg egy trónkövetelőnél maradt, és nem került elő. Ez a mostani egy ezüstműből készült aranyozott gömb, a tetején kettős kereszttel. A rajta lévő címer az Árpádok vágásos és az Anjouk liliomos címerét egyesíti. Károly Róbert használta először a 14. század első felében.

Palást: Eredetileg miseruha volt, amit átalakítottak koronázási palásttá. Ekkor került rá a gyöngyös gallér. A ma már kifakult selyem egykor élénk színű volt. Látható rajta István király, Gizella királyné és Imre herceg is. A palást angyalokat, prófétákat, apostolokat, szenteket is ábrázol, valamint az Atyaistent illetve Krisztust és Máriát is megjeleníti.

Kard: A koronázáskor felövezték a királyt a koronázási karddal, aki lóháton a koronázási dombra (királydomb) ment. Itt a négy égtáj felé vágott, ezzel jelezve, hogy az ország határait minden támadástól megvédi. A koronázási dombot mesterségesen állították össze a vármegyék és a szabad királyi városok földjéből.

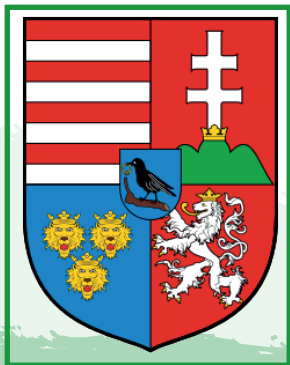
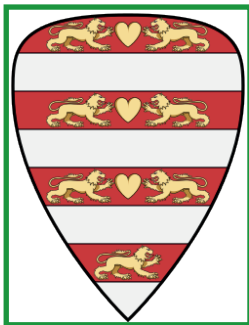

Magyar történelmi címerek

Jelentősebb magyar történelmi címerek

II. András hét oroszlánt ábrázoló címere

A hétszer vágott pajzs az Árpád-ház színeit mutatja, amiben hat oroszlán, az első három vörös sávban, egymással szemben sávonként egy-egy szívért nyúl. A negyedik vörös sávban egy balra néző oroszlán található.

Mátyás címere

Benne jobb felül az Árpádsávok, bal felül Magyarország, jobb alul Dalmácia, bal alul Csehország, középen a Hunyadi-ház címere.

II. József címere

II. József nagycímerén található Magyarország, Csehország, Burgundia és a Jeruzsálemi Királyság kispajzsa, melyek alatt négy további címer található. A kispajzsok között is láthatóak további címerek. Ezek azt mutatják, hogy az uralkodónak mely területek fölött volt hatása.

Magyar királyság nagycímere

Az 1849-es nagycímer.

A címerben a korábbi koronát babérágra cserélték. Kossuth rendelete: *„Minden címekeket, felírásokat és jeleket, mi a száműzött dynastiával összekötésben van, minden közhivatalos és nyilvános helyeken eltörlend s eltávolítand, hogy a nép külsőképen is mindenben szemlélje, miként zsarnokaitól és véres jármától teljesen megszabadult.”*

Monarchia címere

Az Osztrák–Magyar Monarchia közös címerében a magyar címer a heraldikai bal oldalon szerepel: ez jelzi Ausztria elsőbbségét. A címertanban ugyanis a jobb oldal, vagyis az elől lévő az előkelőbb hely. Mind az osztrák, mind a magyar címer fölött ott látható a két ország külön koronája. A közös címernek az az érdekessége, hogy az osztrák és a magyar címert összeköti a Habsburg–Lotharingiai-ház családi címere egy kisebb címerpajzson.

A magyar címer mellett angyal pajzstartó áll, míg az osztrák mellett egy griffmadár. Alul pedig egy szalag, „Indivisibiliter ac Inseparabiliter” felirattal, amely azt jelenti: „feloszthatatlanul és elválaszthatatlanul”.

Magyar történelmi zászlók

Árpád-ház zászlaja

A vörös és ezüst sávokból álló zászló I. Imre uralkodása alatt jelent meg. Az Árpád-házi királyok kettős keresztes, illetve sávozott családi címere és zászlaja párhuzamosan létezett a XVI. század végig.

Anjou-királyi zászló

Az Anjou-uralkodók - Károly Róbert és Nagy

Lajos - idejéből származik. Ezen a zászlón jelenik meg először, hogy a vegyesházi uralkodók saját színeiket (címerüket) egyesítik az Árpád-házi királyok családi színeivel, ezzel jelképi szinten is jelezve uralkodásuk törvényességét.

Jelen esetben a liliomos Anjou-címerrel. Érdekessége, hogy a zászlócsúcson is az Anjouk jelképe, a liliom jelenik meg.

Rákóczi fejedelem zászlaja

A kortárs szóhasználatban „magyar módra vágott”, azaz vörös-fehér sávozott zászlón a fejedelem jelmondata olvasható: „*lustam causam Deus non derelinquet*”

(„Az igaz ügyet Isten el nem hagyja”). A zászló másik oldalán a fejedelem nevének rövidítése látható.

Trónfosztás utáni 1849-es honvéd lovassági zászló

A honvéd zászlók jellegzetessége a körben futó, egyenlő szárú háromszögekből álló piros-zöld éksor, azaz a farkasfog-díszítés.

Előlapjukon mindig a magyar kiscímert ábrázolták – a trónfosztás után korona nélkül. Az 1848-49-es szabadságharcra jellemző volt, hogy a címeren, a korona helyett kardos koszorú motívum volt található. A zászlók hátoldalán leginkább Magyarok Nagyasszonyát ábrázolták.

Rovásírás ABC

A betűket őseink általában fába, csontba, fémbe és kőbe vésték, innen ered az írás elnevezése is. A karakterek formája így már érthető, hiszen ezeket volt könnyű belekarcolni a hordozófelületbe. Amikor írtak, a botot bal kézzel tartották és jobb kézzel vésték. Emiatt alakult ki a jobbról balra írás, így kell olvasni a rovásírással írt mondatokat. Legelterjedtebb fajtája a hivatalosan is elismert székely-magyar rovásírás.

SZÉKELY-MAGYAR											
rovásírás											
MAGYAR ADORJÁN ÁLTAL											
†	Λ	Θ	Σ	Ξ	†	H	↑	X	4	4	←
GY	G	F	É	E	D	CS	C	B	Á	A	
∩	D	∩	Λ	Θ	Λ	Z	◇	1	†	Ξ	
Q.Ó	NY	N	M	LY	L	VÉG	KÖZ	J	I,Í	H	
Y	H	M	Σ	Ξ	Y	I	Λ	H	†	Ξ	
ZS	Z	V	Ü,Ű	U,Ú	TY	T	SZ	S	R	P	Ő,Ő
* * V X V 1000 100 50 10 5 4 3 2 1											

Európaiság

Európaiság

Szomszédos országok ismerete

Szomszédos országok fővárosai, hivatalos nyelve
és pénzneme

Ausztria

Fővárosa: Bécs

Hivatalos nyelve: német (osztrák változata)

Pénznem: euró/eurócent

Szlovák Köztársaság

Fővárosa: Pozsony

Hivatalos nyelve: szlovák

Pénznem: euró/eurócent

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Ukrajna

Fővárosa: Kijev

Hivatalos nyelve: ukrán

Pénznem: hrivnya/kopek

Románia

Fővárosa: Bukarest

Hivatalos nyelve: román

Pénznem: lej/bani

Szerbia Köztársaság

Fővárosa: Belgrád

Hivatalos nyelve: szerb

Pénznem: dinár/para

Horvát Köztársaság

Fővárosa: Zágráb

Hivatalos nyelve: horvát

Pénznem: kuna/lipa

Szlovén Köztársaság

Fővárosa: Ljubljana

Hivatalos nyelve: szlovén (Mura-vidéken: olasz, magyar)

Pénznem: euró/eurócent

Cserkészközösségem

Cserkészközösségem

A cserkésztörténelem sarokkövei

1907. – Az első cserkésztábor Lord Baden-Powell (Bi-Pi) vezetésével Brownsea szigetén.
1908. január 24. – Lord Baden-Powell (Bi-Pi) megalapítja a cserkészmozgalmat.
1912. december 28. – Megalakul a Magyar Cserkészszövetség (MCSSZ).
1920. – Határon túli magyar cserkészek kezdik meg életüket a Trianoni döntés nyomán.
1926. – Megyeri Nagytábor. A tábor parancsnoka: Schelken Oszkár.
1928. – A WAGGGS (Cserkészlány Világszövetség) megalapítása Parádon.
1933. – Gödöllői Világdzsembori. A tábor parancsnoka: gróf Teleki Pál tiszteletbeli főcserkész.
1939. – Pax Ting, leánycserkész világtalálkozó Gödöllőn. A tábor parancsnoka Lindenmayer Antónia.
- 1946-48.
- A Magyar Cserkészszövetség többszöri betiltása.
 - A Hontalan Sasok megalakulása.
 - A cserkészek egy része emigrációban dolgozik tovább a mozgalom fennmaradásáért.
 - Titokban idehaza is tovább működik a cserkészlet a kommunista idők alatt.

1989. január 23. – Újjáalakul az MCSSZ és az elszakított területeken is újraindulnak a szövetségek.
Az átmeneti (szervezéssel járó időszak) után a Szövetség közgyűlése id. dr. Surján Lászlót választja elnöknek.
1993. – Gödöllői Emléktábor.
A tábor parancsnokai:
Görbe László SchP és Deutsch Ildikó
1996. – Ópusztaszeri Millecentenáriumi Emléktábor.
A tábor parancsnoka: Németh István
2000. – Millenniumi Emléktábor (MET) Esztergomban.
A tábor parancsnoka: Gyulay Endre
2013. – Nemzeti Nagytábor 2013, Ócsa.
A tábor parancsnoka: Solymosi Balázs

A magyar cserkésztörténelem további jelentős eseményei

Vági tutajút

1913. július 4-én, a világháborút megelőző utolsó béke-év nyarán, Budapestről egy csapat fiú indult útjára (105 cserkész) vonattal, a történelmi Magyarország északi tájaira, a Vág folyó menti **Kralovánba**. Céljuk az volt, hogy onnan a sebes zúgókkal, örvényekkel teli Vágon tutajokkal jöjjenek le **Komáromig**. Ez kb. 300 km távolságot jelentett, melynek leküzdése hat hatalmas tutajjal tizenhét napig tartott. A tutajút parancsnoka, **Izsóf Alajos** volt.

Magyarok a Cserkész Világdzsemporikon

1924. – A magyar cserkészek először a Dániában rendezett II. Világdzsemporin vettek részt, ahol remekül szerepeltek: Amerika és Anglia után a magyar csapat bizonyult a harmadik legjobbnak a megrendezett versenyekben.

1929. – Az Angliában, Birkenhead közelében szervezett III. Világdzsemporin a 852 cserkészből álló magyar csapatot értékelték a legjobbnak. Ennek is köszönhető, hogy Magyarország elnyerte a következő dzsempori rendezési jogát.

1933. – Gödöllőn rendezték meg a IV. Világdzsemporít, ahol 26 000 cserkész vett részt.

1937. – Az V. Világdzsemporít Hollandiában (Vogelenzangban) szervezték, ahova 420 magyar cserkész jutott ki. Ez volt Bi-Pi utolsó világtalálkozója, melyen részt vett. Az MCSSZ ekkorra már 50 000 cserkészt számlál tagjai között.

1947. – A II. világháború miatt 10 év szünet után tartották meg a következő, VI. Világtalálkozót Franciaországban (Moisson). A részvételre rányomta bélyegét a politikai helyzet, de 200 magyar cserkész még így is kijutott a dzsemporira.

A cserkészet magyarországi betiltása alatt:

A magyarországi cserkészet 1948-as betiltása után a cserkészek nem vehettek részt dzsemporin, de a KMCSSZ vagy más külföldi cserkészszövetségek tagjaiként az emigráns magyar cserkészek képviselték hazánkat.

A cserkészzet magyarországi újjáalakulása után:

- 1991-ben a Dél-Koreai XVII. Világdzsemporira 17 cserkész,
- 1995-ben a Hollandiai XVIII. Világdzsemporira 70 cserkész,
- 1998-99-ben a XIX. Chilei Világdzsemporira 54 cserkész,
- 2002-2003-ban a Thaiföldi XX. Világdzsemporira 78 cserkész,
- 2007-ben az Egyesült Királyságban tartott XXI. Világdzsemporira 545 cserkész,
- 2011-ben a Svédországban megrendezésre kerülő XXII. Világdzsemporira 213 cserkész,
- 2015-ös Japánban tartott XXIII. Világdzsemporira pedig 191 cserkész jutott el.
- 2019-ben az Amerikai Egyesült Államokban 280 cserkész volt a magyar dzsempori kontigens létszáma.

Bi-Pi élete és művei

A cserkészzet megalapítója, Robert Stephenson Smyth Baden-Powell, akit a cserkészek „becenevén”

Bi-Pi-nek szólítanak.

Bi-Pi 1857. február 22-én,
nyolcadikként **született**

Londonban,

egy hétgyermekes lelkész
teológiai tanár,

Harry Baden-Powell

családjában.

Három éves

volt, amikor **édesapját**

elvesztette. Eztán **édes-**

anyjuk Henrietta Grace

Smith nevelte tovább az

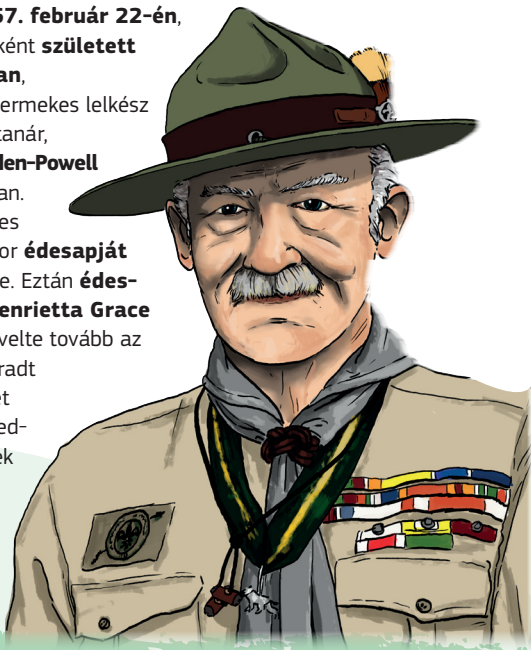
árván maradt

gyerekeket

– mely ered-

ményesnek

bizonyult

(Ezért is mondjuk, hogy Bi-Pi első tanítónője az édesanya volt.).

Bi-Pi nagyon szerette a természetet, kortársai közül már gyermekkorában kitűnt életrevalóságával, kitartásával. Iskolai éve alatt megtanult zongorázni és hegedülni, de nagyon szívesen színészkedett is.

Tizenkilenc évesen lett hivatásos katonatiszt, és alhadnagyként dolgozott Indiában, majd Dél-Afrikában. A bennszülöttek közötti nehéz körülmények sok dologra megtanították: fejlődött kitartása és önuralma, de ekkortájt tökéletesítette felderítési eljárásait is. Máltán és Írországban szintén teljesített katonai szolgálatot, ahol további tapasztalatokat szerzett ezen a téren. Előbb százados, majd ezredes fokozatba léptették.

1899-ben Dél-Afrikában teljesít szolgálatot, ahol az **angol-búr háborúban Mafeking város védelmét bízzák rá**. Ezt több mint 200 napon keresztül meg is valósította. Bi-Pi-t katonai sikerei **altábornagyi** rendfokozatig juttatták.

A mafeking-i harcok során jött rá arra, hogyha a fiataloknak felelősséget és bizalmat ad, akkor képesek megállni a helyüket. Ezt a harcok alatt a gyakorlatban is megtapasztalta, ahol támogató szerepbe helyezte a fiúkat.

Elképzeléseinek, nevelési elveinek kipróbálására megszervezi a történelem **első cserkésztáborát, 1907** nyarán. Huszonnégyszáz kamasz fiúval (egyesek exkluzív magániskolákból, mások munkáscsaládból) a La Manche csatorna egyik szigetén (Brownsea) ver táborot, ami hatalmas sikert aratott.

Könyve, az **1908**-ban megjelent **Cserkészlet fiúknak (Scouting for Boys)**, melyben leírja a cserkésznevelés alapjait, szintén nagyon népszerű lett. Hatására brit területeken elkezdene megalakulni a cserkészcsapatok. A művet sok országban lefordítják, így a cserkészlet gombamód terjedni kezd a világban olyannyira, hogy **1908. január 24-én** Bi-Pi hivatalosan is kihirdeti a **cserkészmozgalom megalakulását**.

Bi-Pi és húga, Agnes Baden-Powell közösen hozták létre **1910-ben a lánycserkészletet** azért, hogy a cserkészmozgalom a lányokat is meg tudja szólítani.

1912-ben Baden-Powell megházasodott.

Felesége **Olave Baden-Powell lett**. (Bi-Pi és Olave közös születésnapja: **február 22**. Ez ma a **Thinking Day**: az „Emlékezés Napja”.) 1920-ban a lánycserkészlet vezetését Agnes rábízta Olave Baden-Powellre. Miután Bi-Pi nyugalomba vonult a katonaságtól, új célja a cserkészlet és annak terjesztése lett. Ezért szinte az egész világot beutazta: **járt Magyarországon is 1928-ban, és 1933-ban**.

Az első, 1920-as Világdzsembori záróünnepségén Bi-Pi-t megválasztották a világ főcserkésze.

A III. Világdzsemborin jelentette be a walesi herceg, hogy a király Bi-Pi-nek főnemesi rangot adományozott. 1938-ban megromlott egészségi állapotára való tekintettel visszavonult Afrikába. **Kenyában, 83 évesen halt meg 1941. január 8-án.**

Főbb művei:

1908: Cserkészeti fiúknak (*Scouting for Boys*)

1919: A cserkészvezető (*Aids to Scoutmastership*)
Az angol cím dőlt legyen.

1922: A boldogulás ösvényein (*Rovering to Success*)

A cserkészinduló

Szerző: Sík Sándor

Zenéjét szerezte: Turry Peregrin

Fiúk¹ fel a fejjel, a harsona zeng,
Álljunk csatasorba vidáman.
Ránk vár a világ, ez a harc a mienk,
Katonái vagyunk valahányan.
Jó fegyverünk izmos karunk,
Égő szemük, s vidám dalunk.
Amerre nézünk, megterem
A győzelem, a győzelem.

Fiúk fel a fejjel, az óra közel,
Kel a magyar éjben a hajnal,
Most kell az erős kar, a férfiú-mell,
Ezeréves acél-akarattal.
Zúg, mint a harci trombita:
A Lomnic és a Hargita,
Értünk kiált, felénk süvölt,
Az ősi föld, a drága föld.

¹ Napjainkban az első versszak kezdő sorát: „Cserkész fel a fejjel...” módosítással mondjuk és énekeljük általában.

Szabadba fiúk! A nap arcra nevet,
Ott pezsdül a friss, tüzes élet.
Járjuk be a mezőt meg a rengeteget,
Szabad ott a szabadban a lélek!
Ott szemben, szívben tiszta láng,
S az Isten arca néz le ránk.
Leheletén ott megterem,
Erő, szabadság, győzelem!

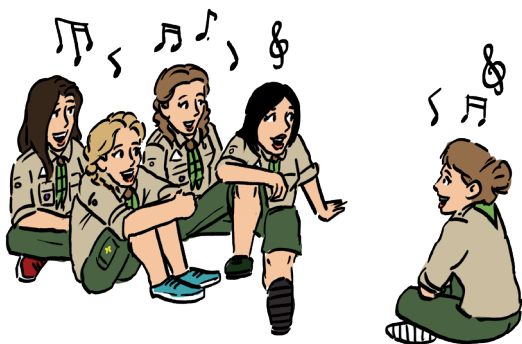
Cserkészdalok

Daltól hangos

Daltól hangos erdő, mező, berek,
Merre járunk mi cserkészek.
Dalol a szív, muzsikál a lélek,
Vele dalol a természet.
Aki dalol, sose fárad el,
Aki felnéz, sose csügged el.
Mert a dalt ajkunkra a jó Isten adja,
Ő ad erőt a nagy harcra.

Dobog a föld lépéseink alatt,
Visszhangoznak a kőfalak.
Öreg házak közt ifjú cserkészek,
Dacosan, keményen lépnek.
Nyisd ki, anyám, az ablakodat,
Csókold meg a cserkész fiadat/lányodat!
Szép Magyarországnak kicsi katonája,
Büszke szemmel nézhetsz rája.

Szellő zúg távol

Szellő zúg távol, alszik a tábor,
Alszik a tábor, csak a tűz lángol.
Rakd meg, rakd meg cserkészpajtás azt a tüzet!
Isten tudja, mikor látunk megint ilyet.

Szellőzúgásnak fárad a hangja,
Kis falucskának szól a harangja.
Halkan, halkan szól a harang,
Bim-bam, bim-bam.
Lelkünk mélyén kél rá visszhang,
Bim-bam, bim-bam.

Megjött már a fecskemadár

Megjött már a fecskemadár, fészket rakott nálunk,
Hívogat már a napsugár nagytáborba vágyunk.
Virág nyílik a hegyoldalban, nincs szebb annál semmi.
Harsog a kürtszó cserkészpajtás táborba kell menni.

Az MCSSZ és MCSSZF ismerete

Az MCSSZ kerületeinek elhelyezkedése

A cserkészcsapatok kerületekbe rendeződnek, melyek területileg igazodnak a jól ismert megyehatárokhhoz. Egy kerület általában kettő-három megyét foglal magába. Magyarországon kilenc cserkészkerület van, ezek alkotják az Magyar Cserkészszövetséget.

A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG CSERKÉSZKERÜLETEI

2013. január 12-től

I. sz., Budai cserkészkerület
V. sz., Dél-alföldi cserkészkerület
X. sz., Pesti cserkészkerület

II. sz., Észak-magyarországi cserkészkerület
VI. sz., Dél-dunántúli cserkészkerület

III. sz., Nyugat-magyarországi cserkészkerület
VIII. sz., Nyugat-alföldi cserkészkerület

IV. sz., Közép-dunántúli cserkészkerület
IX. sz., Észak-alföldi cserkészkerület

- I. sz., Budai cserkészkerület
- II. sz., Észak-magyarországi cserkészkerület
- III. sz., Nyugat-magyarországi cserkészkerület
- IV. sz., Közép-dunántúli cserkészkerület
- V. sz., Dél-alföldi cserkészkerület
- VI. sz., Dél-dunántúli cserkészkerület
- VIII. sz., Nyugat-alföldi cserkészkerület
- IX. sz., Észak-alföldi cserkészkerület
- X. sz., Pesti cserkészkerület

A cserkészcsapatok körzetekbe is rendeződhetnek, de ekkor nem számítanak a megyehatárok. A körzeti cserkészmunka lényege, hogy az egymáshoz közel eső cserkészcsapatok együttműködjenek a színvonalas programok, a cserkészkapcsolatok és a hatékonyabb cserkészmunka érdekében.

Az MCSSZF tagjai

Az MCSSZF a Magyar Cserkészszövetségek Fóruma, a magyar cserkészszövetségek tanácskozó testülete. Célja, hogy megteremtse a kapcsolatot az összmagyar cserkészletben, hogy hasznos, közös programok szülessenek, hogy a tagszövetségek tanulhassanak egymástól és egymás által. További funkciója, hogy minden magyar cserkészszövetség segítséget, erőforrást kapjon munkájához, feladatainak ellátásához.

Tagjai

- Kárpátaljai Magyar Cserkészszövetség (KáMCSSZ)
- Külföldi Magyar Cserkészszövetség (KMCSSZ)
- Magyar Cserkészszövetség (MCSSZ)
- Magyar Cserkészlány Szövetség (MCSLSZ)
- Romániai Magyar Cserkészszövetség (RMCSSZ)
- Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség (SZMCS)
- Vajdasági Magyar Cserkészszövetség (VMCSSZ)
- Horvátországi Magyarok Zrínyi Miklós
Cserkészcsapata (HMZMCSCS)

Sípjelek

A sípval rövid és hosszú jeleket tudsz adni attól függően, hogy milyen hosszan fújod meg azt.

Ezek egymásutánisága adja a különböző sípjeleket.

A jelek mögött lévő jelentést már neked kell tudnod.

Cserkészként a következő sípjeleket kell ismerned:

Vigyázz! (T)

—

Gyülekező! (G)

— — •

Sebesen! (S)

• • •

Óvatosan! vagy Lassan! (O)

— — —

S.O.S.

• • • — — — • • •

Karjelek

Vigyázz! Figyelem!

Sebesen, futás!

Cserkészköszöntés

Mikor egy cserkésztestvéreddel találkozol így köszönjetek egymásnak:

- Jó munkát!
- Jó munkát!

A köszöntésben a fogadalmunkban vállaltakhoz, tehát az önnevelésünkhöz, kötelességeink teljesítéséhez: Isten, hazánk, embertársaink iránt, a segítségnyújtáshoz és a törvény betartásához kívánunk jó munkát egymásnak. A cserkészköszöntésnél figyelj az illem betartására! Ha idősebb, magasabb megbízatású, magasabb képe-sítésű cserkésztestvéredet, vagy fiúként lánycserkészt köszöntesz, mindig várd meg, hogy ő nyújtsa először a kezét feléd. Köszöntéskor egyenesedj fel, húzd ki magad és nézz a másik cserkész szemébe! Bal kézzel fogjatos kezét, miközben jobb kezetekkel a cserkészjelet mutat-játok. A kézfogásról és a jelről később még olvashatsz.

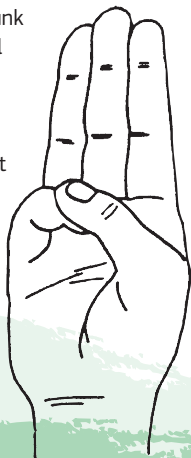
Cserkész jelszó

A cserkészek jelszava: Légy résen!
Azt jelzi számodra, hogy mindig légy készen a segítségnyújtásra, a kötelességteljesítésre Isten, hazád és embertársaid iránt! Keresd ezeket az alkalmakat, találd meg minden nap azt, hogy mivel teheted szebbé, jobbbá a világot és cselekedj! Légy készen mindig az Istenről való tanúságtételre és az előtte való számadásra.

Cserkészjel

A köszöntésre vagy tisztelgésre emelt kezünk a cserkészjel. Cserkészként a jobb kezeddal tisztelepsz, az összezárt mutató, középső és gyűrűs ujjaddal.

A kisujjad lehajtva marad, ezt fogod át hüvelykujjaddal. A három ujjunk emlékeztet minket kötelességteljesítésünk hármasságára: Isten, hazánk és embertársaink iránt, illetve fogadalmunk hármasságára: kötelességteljesítés, segítségnyújtás, cserkésztvény. A hüvelykujjal lefogott kisujj azt jelképezi, hogy a nagyobb védi a kisebbet, illetve indulataink lefogására, az önuralomra emlékeztet.

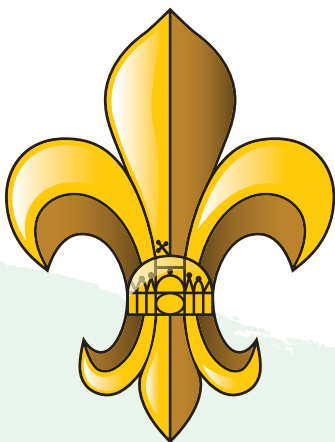
Cserkész kézfogás

A cserkészek bal kézzel fognak kezet. Bi-Pi szerint ez a szeretet jele, hisz a bal kéz közelebb van a szeretet jelképéhez, a szívhez. Praktikusan így tudsz kézfogás közben a jobb kezeddal tisztelegni is.

Cserkészjelvény

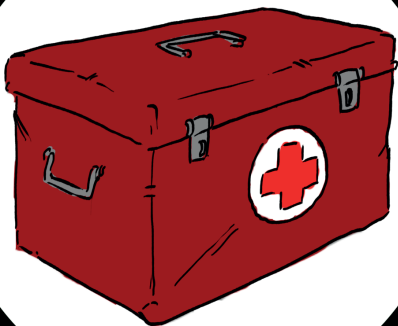
A cserkészeknek a cserkészliliom a jelvénye. Középső részét a Szent Korona fogja össze. Ez a jelvény mutatja, hogy magyar cserkész vagy. A liliom a helyes irányt jelzi (a térkép szélén található szélrózsán az északot jelölő jeltől származik), illetve a tisztaság jelképe is. A liliom három szirma a fogadalom hármasságára emlékeztet: kötelességteljesítés, segítőkészség, törvénytartás, illetve kötelességteljesítésünk hármasságára is: Isten, hazánk és embertársaink iránt.

Egészségügy

Egészségügy

Segélyhívás módja

Telefonszámok:

Mentők: 104

Tűzoltók: 105

Rendőrség: 107

Központi segélyhívó: 112

Mentőhívás:

Mindenek előtt nyugodj meg, és szedd össze a gondolataidat. Ha ez megvan, akkor a következőket kell tenned: Mutatkozz be, mondd el, hogy hol és mi történt! Hány beteg/sérült van, milyen az állapotuk, és szükség van-e műszaki mentésre (beszorult sérült, veszélyes anyag stb.). A mentők megérkezéséig ne hagyd el a helyszínt, és nyújts segítséget lehetőségeidhez mérten.

Eszméletlen beteg ellátása, stabil oldalfektetés

Eszméletlen betegnél akkor lehet alkalmazni a stabil oldalfekvést, ha nincs kizáró ok (pl.: lehetséges gerinc-sérülés, medencesérülés), nagy mennyiséget hányt, és várható, hogy még hányni fog, illetve, ha nem tudod a beteg szabad átjárható légútjait biztosítani és azt fenntartani (pl.: másokat látsz el vagy segítséget hívsz).

Eszméletlen beteg ellátása:

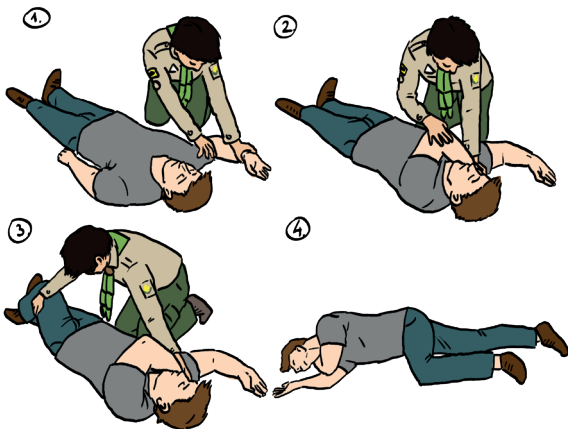
Az eszméletlen beteg ellátása betegvizsgálattal kezdődik:

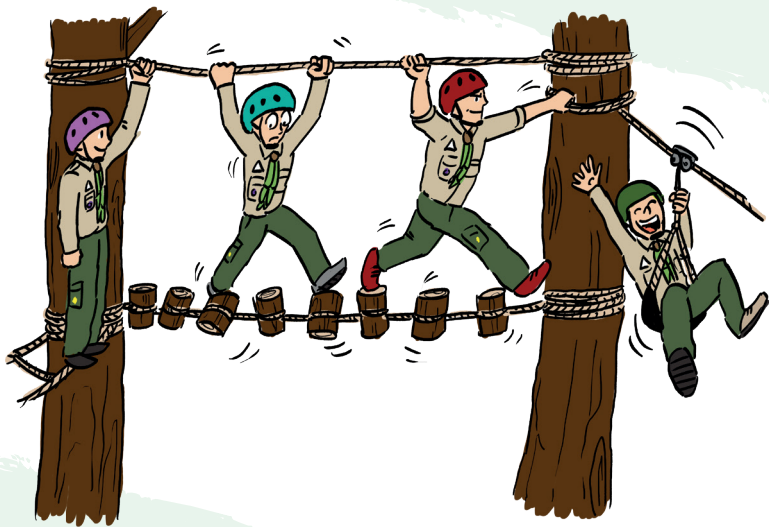
- megszólítás, megrázás;
- ha nincs reakció, segítségért kiáltás;
- fej hátrahajtása, légzés ellenőrzés a hármas érzékelés módszerével (látom, hallom, érzem);
- ha van légzés, akkor, ha a fentiek alapján szükséges és lehetséges, stabil oldalfekvésbe kell helyezni, ha nincs légzés, akkor az újraélesztést kell megkezdeni;
- segélyhívás;
- a segítség megérkezéséig percenként egyszer 10 másodpercig légzésellenőrzés.

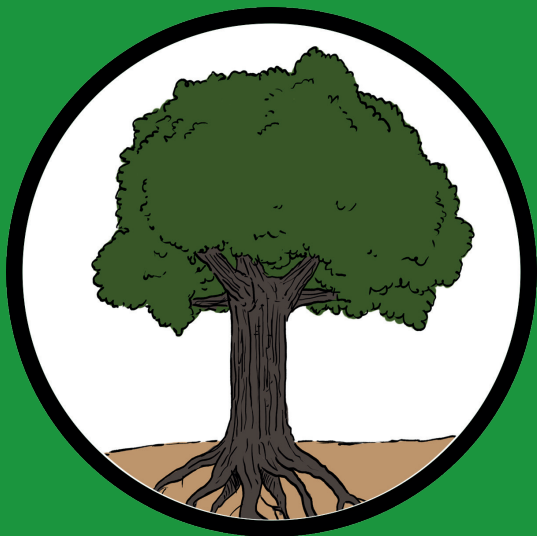
Stabil oldalfektetés:

Térdelj a hanyatt fekvő beteg mellé, arra az oldalára, amerre fordítani fogod. A hozzád közelebb eső karját könyöknél derékszögben behajlítva a teste mellé helyezed. A távolabbi karját a törzsén átemeled, és a kézháti résszel az arcához fogod, vagy a kézfejét a hozzád közelebb eső vállára helyezed. A távolabbi lábát térdnél behajlítva felhúzkod úgy, hogy a talpa a talajon maradjon, majd átbuktatod a hozzád közelebb fekvő nyújtott lábán, és a térdét lefelé a talaj felé nyomod, így átfordul először a beteg medencéje, majd a törzse is. A mozgulatot segítheted a másik kezeddal, amellyel a beteg karját tartod.

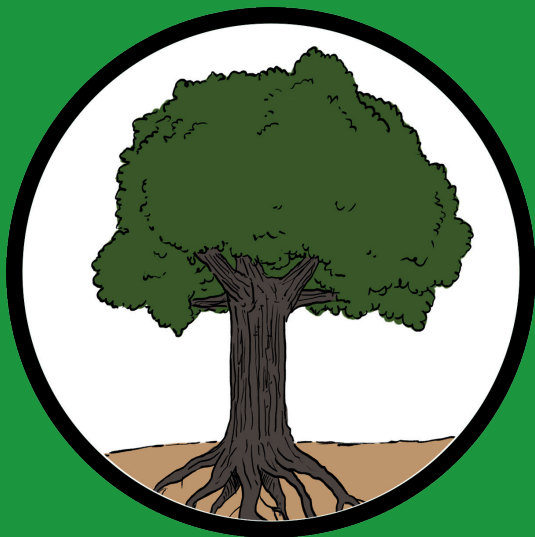

Természetes környezetünk megismerése

Természetes környezetünk megismerése

Cserkész útjelek

Az útjeleket kirakhatjuk kőből, fából, aljnövényzetből és egyéb, természetben megtalálható anyagokból, tárgyakból (akár csigaházakból is). Az útjelek megtalálásához, olvasásához és kirakásához is két dolgot kell biztosan tudnod.

1. Az adott útjel jelentését.
2. Egy útjelet mindig úgy kell elhelyezni, hogy az jól látható legyen, és lehetőség szerint kitűnjön a környezetéből.

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

- Jó út

- Rossz út

- Bújj el!

- Levél három
lépésre

- Hazamentem

- Menj haza!

- Jó víz

- Rossz víz

- Itt táborozunk

Az északi irány meghatározása

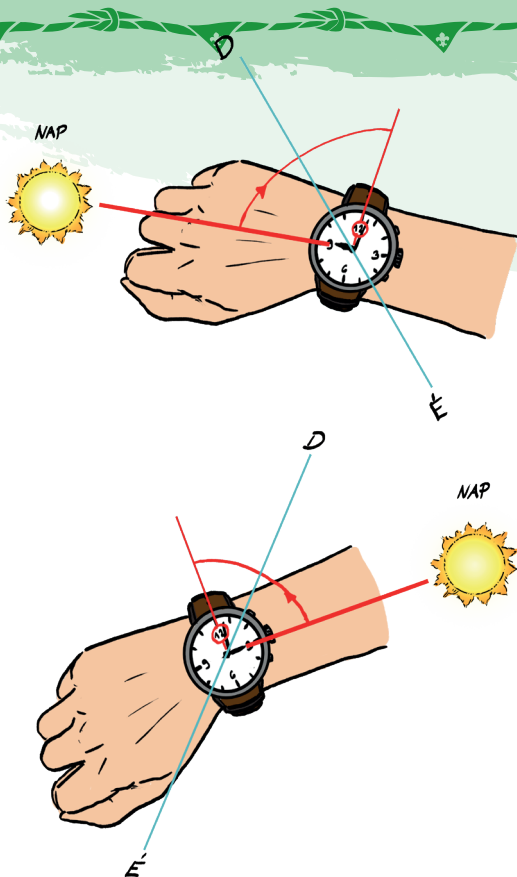
Az északi irányt többféleképpen meghatározhatod. A legegyszerűbb iránytűvel vagy tájolóval, de más módszerekkel is lehetséges:

- Tartsd az analóg (mutatós) órát vízszintesen a Nap irányába! Fordítsd úgy, hogy a kismutatója pontosan a Nap felé nézzen! Ha nyár van, felezd el a kismutató és az egyes szám közötti szöget, ha pedig tél, akkor a kismutató és a tizenkettő közötti szöget. (A különbség oka a nyári-téli időszámítás.) Ez az irány adja a déli irányt.

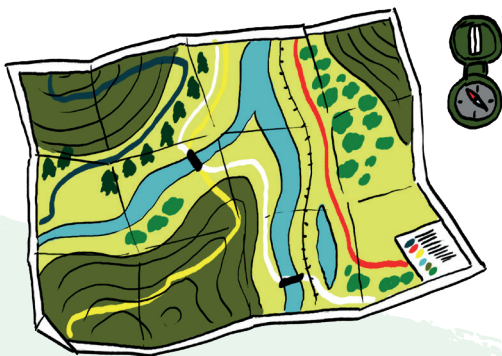

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

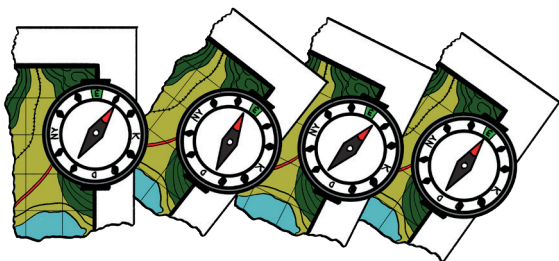

- A hangyabolyok déli oldala enyhébb lejtésű.
- A kivágott fák tönkjein az évgyűrűk északi irányban sűrűbbek, a déli oldalon ritkábbak.

Lakóhely térképének északi irányba tájolása

1. A tájoló forgatható szelencéjét úgy kell beállítani, hogy a szelence É-D iránya egybeessen a tájoló irányvonalával.
2. A tájolót úgy kell a térképre tenni, hogy irányvonala (s ez egyben É-D vonala) egybeessen a térkép É-D vonalával.
3. A vízszintesen tartott térképen a tájolóval addig kell forogni, míg a mágnesű É-D iránya egybeesik a térkép és a tájoló egyeztetett É-D irányával.

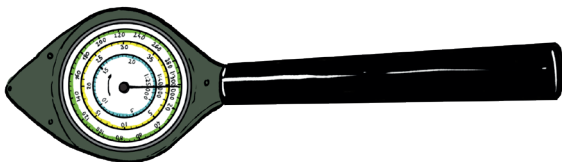
Távolságmérés a térképen

Fontos tudnod, hogy hogyan kell távolságot mérni a térképen, hiszen ez pontosabb adatot ad, mintha csak megbecsülnéd, hogy két pont mekkora távolságra van egymástól.

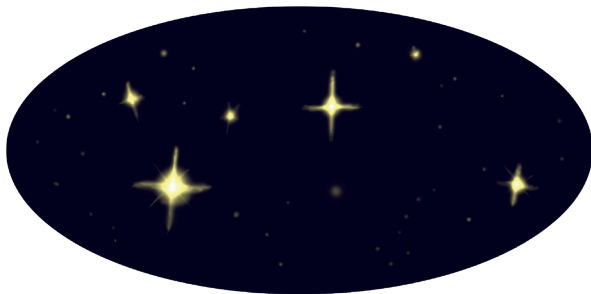
A térképen a távolságmérés a térképen feltüntetett vonalas aránymérték (vagyis a térkép méretarányában szerkesztett hosszmérték) segítségével történik. Egyenes szakaszokat vonalzóval, laptájoló oldalélével tudsz lemérni, és a vonalas aránymértékre helyezve leol-vashatod a távolságot. Kanyargó útvonalak esetében cérnaszál vagy gördülő távolságmérő (kurveométer) lehet a segítségedre.

Csillagászat

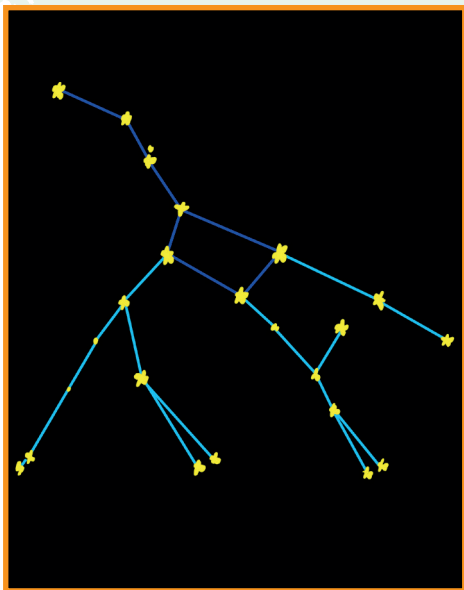
Csillagképek

Már az ókori népek, így a görögök is összekötötték képzeletben a fényesebb csillagokat, és így létrejöttek a csillagképek. Ptolemaiosz görög csillagász (kb. Kr. u. 150) *Almagest* c. művében 48 csillagképet sorolt fel, melyek többsége a görög mitológia szereplőit, illetve élőlényeit jelenítette meg. A csillagképek tehát a képzelet szüleményei, az egyes csillagoknak semmi közük egymáshoz. Ma az égbolt **88 csillagképre** van felosztva, melyeknek határait 1930-ban határozták meg.

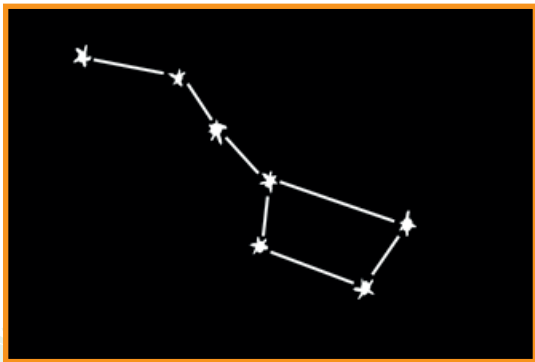
Nagy Medve (Ursa Maior)

A Nagy Medve a harmadik legnagyobb területű csillagkép. Már Ptolemaiosz 48 felsorolt csillagképében is benne volt.

A Nagy Medve elnevezése a görög mitológiából ered. Kallisztó nimfa ugyan szüzességi fogadalmat tett, de nem tudott ellenállni Zeusznak. A kapcsolatukból fiú született, Arkasz. Artemisz istennő megölte a nimfát, de Zeus az égre helyezte Kallisztót a fiával együtt, ők a Nagy és a Kis Medve. Héra, Zeus asszonya haragra gerjedt, és Kallisztót és fiát azzal büntette, hogy soha nem fürödhetnek meg a tenger vizében, azaz nem sülyednek a horizont alá.

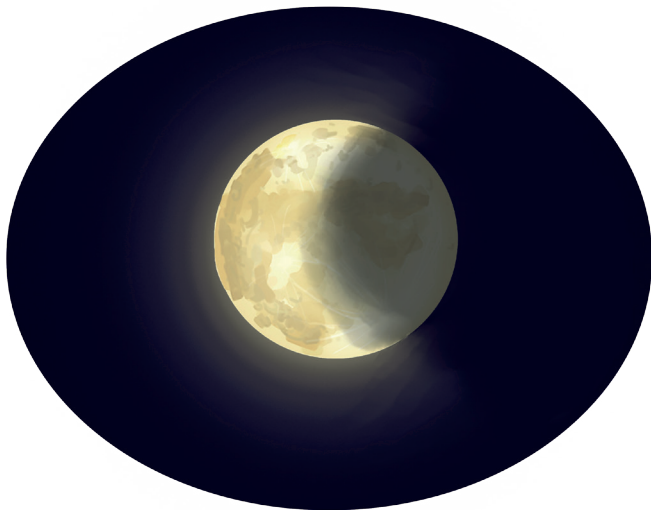

A magyar kultúrkörben a Nagy Medve középső, legfényesebb része a **Göncölszekér**. A magyar monda-világban Göncöl egy csodatevő és jólelkű táltos volt, aki értett az állatok nyelvén, beszélgetett velük, ismerte a gyógyfüveket és meggyógyította a betegeket.

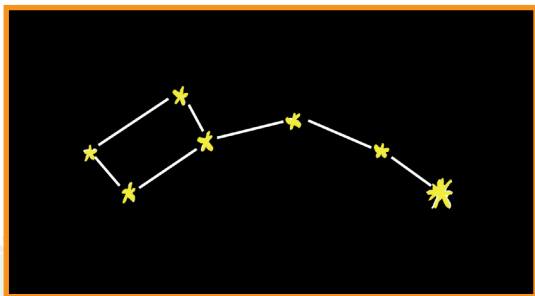
Egyszer eltörött a szekérének rúdja, és kérte az embereket, hogy segítsenek neki, de senki sem törődött vele. Ezért a szekérrel együtt az égbe repült. A Göncölszekér nem csillagkép! A Nagy Medve része, ezért ez egy csillagalakzat, amit a népnyelv Göncölszekérnek nevez.

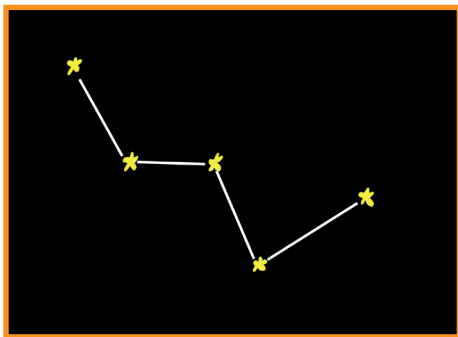
Kis Medve (Ursa Minor)

A Kis Medve a Kis Göncöl(szekér), négy csillaga a kocsit, három csillaga a rúdját alkotja. Ennek a rúdnak az utolsó csillaga a Sarkcsillag. A Kis Göncölt sokkal nehezebb észrevenni teljes valójában, mivel csillagai halványabban világítanak. A Kis és Nagy Göncöl nagyon hasonlítanak egymásra. Ráadásul mindkettőt hét-hét csillag alkotja. A különbség a méreteikben van illetve abban, hogy a Kis Göncöl szekérrúdja felfelé görbül.

Kassziopeia (Cassiopeia)

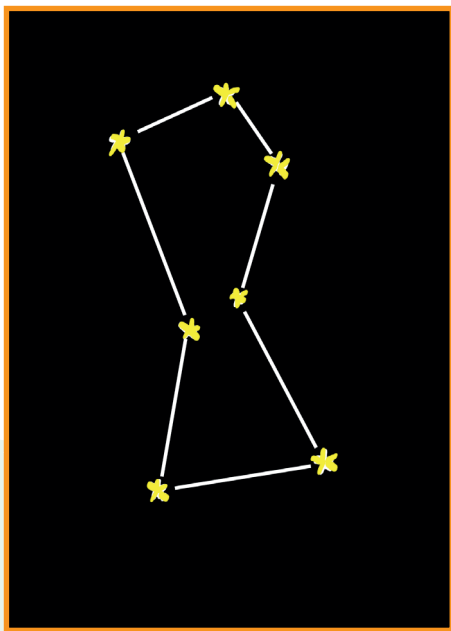
Az északi égbolt egyik csillagképe. Nevét a görög mitológiában szereplő Kassziopeiáról kapta, aki görög királynő volt, Képheusz király felesége. Kassziopeia mindig azzal dicsekedett, hogy a tengeri nimfáknál is szebb, ezért az istenek megharagudtak rá. Poszeidón, a tengerek istene egy tengeri szörnyet is küldött, aki sok embert megölt. Egy jóslat szerint a királyi pár csak úgy tudta megmenteni országát, ha lányukat Andromédát feláldozzák. Ezért egy tengeri sziklához láncolták őt. A hős Perszeusz királyfi azonban legyőzte a szörnyet, és megmentette Andromédát, majd el is vette feleségül. A történet szereplőiről csillagképeket neveztek el (Cassiopeia, Andromeda, Cepheus, Perseus, Cet). A Kassziopeia minden derült éjszakán látható, alakja M vagy W formájú, elhelyezkedésétől függően.

Orion (Orion)

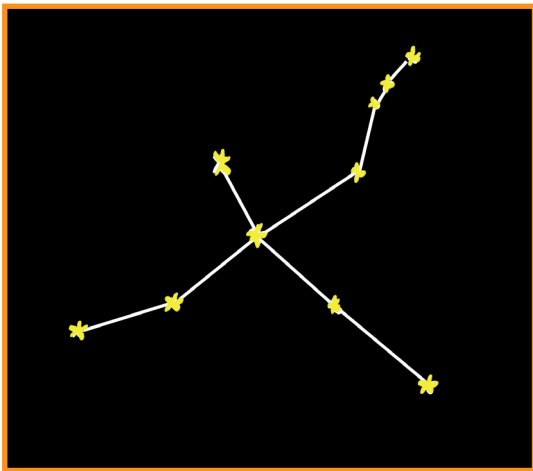
Ismert és látványos csillagkép az északi égbolton.
Magyarországról nézve télen figyelhető meg a legjobban, szinte pontosan az égi egyenlítőn fekszik.
A magyar neve: Kaszás vagy Égi vadász.

Hattyú (Cygnus)

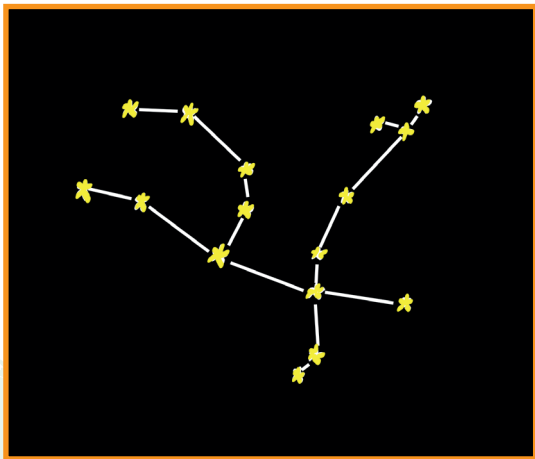
Kereszt alakú csillagkép, Északi Keresztnek is nevezik. A görög mitológia egyik legendája szerint Zeusz magát változtatta hattyúvá, hogy így találkozzon egyik tiltott szerelmével.

A Hattyú csillagképben található az elsőként azonosított fekete lyuk (Cygnus X-1).

Androméda (Andromeda)

Az Androméda csillagkép északi része Magyarországról egész évben látható. Ebben a csillagképben van az Androméda-köd, ami a szabad szemmel látható, legtávolabbi égitest. Távolsága 2,2 millió fényév. (A fényév az a távolság, melyet a fény légüres térben egy év alatt megtesz.)

A Tejútrendszer és a Naprendszer

Tejútrendszer

A Tejútrendszer egy spirálgalaxis, amiben a Naprendszer, így Földünk is található. 200-400 milliárd csillagot foglal magába. A Tejútrendszernek a Tejút, Földről látható részét nevezzük ami egy halvány, felhőszerű sáv. Ott látható jól, ahol tiszta a levegő, kicsi a páratartalom és alacsony a fényszennyezés. Minden csillag, amit az égen látunk a Tejútrendszerben helyezkedik el.

Naprendszer

A Naprendszer a Nap és a körülötte keringő égitestek rendszere. A Naprendszert a Nap gravitációs vonzása tartja össze. A nagybolygók ugyanabban az irányban és kb. ugyanabban a síkban keringenek a Nap körül, mint amilyen irányban és síkban a Nap forog.

A Nap körül keringenek a bolygók, melyeket a következőképpen csoportosíthatunk:

o Bolygók

- Belső bolygók (Föld-típusú vagy kőzetbolygók)

Merkúr, Vénusz, Föld, Mars

- Külső bolygók (Jupiter-típusú vagy óriás- vagy gázbolygók)

Jupiter, Szaturnusz, Uránusz, Neptunusz

o Kisbolygók (eddig összesen 200.000 felfedezett)

- Főöbbeli kisbolygók (Mars és Jupiter között)

- Neptunuszon túli kisbolygók

- Kisbolygók - több magyar felfedezésű
(Terkán, Wodetzky, Debrecen,
Karinthy, Széchenyi, Irinyi, Aquincum,
Kandókálmán, Tapolca, Lugosi,
Kemény, Hunstead)

o Törpebolygók (Eddig 5 db: Ceres, Plútó, Eris, Makemake, Haumea)

A Naprendszer égitestei közé tartoznak:

- o Üstökösök (pályájuk rendkívül elnyúlt, és a Nap közelébe érve csóvát növesztenek)
- o Holdak (bolygók, kisbolygók, törpebolygók körül keringő égitestek)

A Nap tartalmazza a Naprendszer tömegének 99,86%-át.

Mekkora a Naprendszer, és meddig tart?

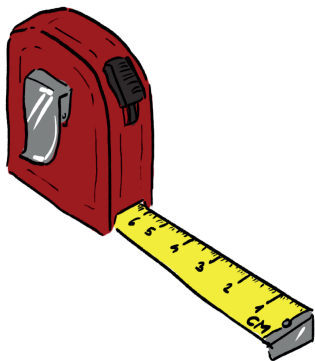
A Naprendszer az a térrész, ahol a Nap gravitációs hatása erősebb a környező égitestekénél.

A Naprendszer átmérője 2 fényév. Alakja nem szabályos, leginkább gömbre hasonlít.

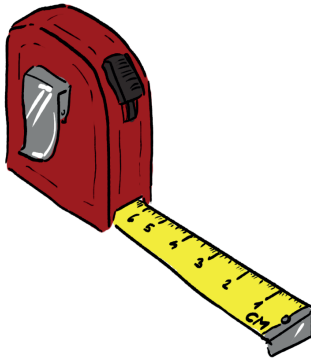

Épített környezetünk megismerése

Épített környezetünk megismerése

Egyszerű becslések önmérétek alapján

Fontos önméreteid ismerete: hüvelyk, kisarasz, nagyarasz, testmagasság, szemmagasság, karhossz, lépéshossz, könyök hossz, talphossz, 1 m a testen, 1 m a kinyújtott karon.

Ezek alapján távolságokat tudsz megbecsülni úgy, hogy kiválasztod a fentebb felsorolt valamelyik mértéket és egymás után ráméred a lemérendő távolságra.

Az így kapott számértéket kell átváltanod az ismert mértékegységrendszerbe (SI), (km, m, dm, cm, mm).

Ehhez tudnod kell saját önméreteidet. Ha ez megvan, akkor csak egy egyszerű szorzás van hátra.

Pl. tegyük föl, hogy egy tizenöt kisarasznyi hosszú zászlórúdnak való fát találtál. Tudod, hogy a kisaraszod 12 cm hosszú. Ekkor: $15 \text{ kisarasz} \cdot 12 \text{ cm} = 180 \text{ cm}$

Önméreteid használatakor mindig azt a mértéket használd, amivel a legkevesebbszer kell mérned, így kisebb a hibázás lehetősége. Fontos szempont az is, hogy a kiválasztott mértékkel pontosan és könnyedén tudj mérni. Az önméreteket lehet kombinálni a mérés során. Minden becslés előtt próbáld megbecsülni a méretet, hogy minél pontosabban megtanuld a becslést. Érdemes legalább évente újból megmérned önméreteidet.

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

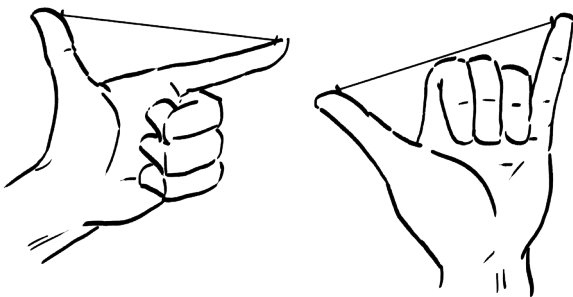
Itt egy táblázat, melybe beírhatod és így számon tarthatod önméreteidet.

Testrész/év				
Testmagasság:				
Szemmagasság:				
Karhossz:				
Könyökhossz:				
Nagyarasz:				
Kisarasz:				
Lépés hossza:				
Cipőméret:				

Az ábrán az első kép mutatja a kisaraszt, a második a nagyaraszt.

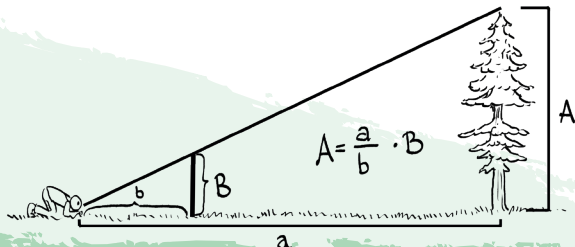
Ma már nagyon sok olyan eszköz van, amelyek segítenek a távolságbecslésben, -mérésben: a lépésszámlától a GPS-ig. Ám ezen eszközök nélkül is tudsz távolságot becsülni.

Vegyük át a **látással** való becslés fortélyait! Ehhez jó, ha tudod néhány dolog átlagos méretét. Például a személyautók magassága kb. 1,5 méter, a kifejlett jegenyefák 20-25 méter magasak. Ez segít a becslésben.

Hasznos tudnod, hogy a most felsorolt tereptárgyak az alábbi távolságokból vehetőek ki jól, különböztethetőek meg környezetüktől:

- templom, magas torony 10-20 km,
- falu, nagyobb épület 8-9 km,
- magányos ház 7-8 km,
- magányos fa 3-5 km,
- házkémény 3-4 km,
- autó 3 km,
- mozgó ember 1-2 km,

- álló ember 0,5-1 km,
- ablakok kerete 0,5 km,
- ruházat 0,25 km,
- arc részei 0,1 km.

Magasságot az következőképpen ábrázolt módszerrel is becsülhetünk:

Ha a látással becslés módszerét alkalmazod, tartsd szem előtt a következő szabályokat:

- Nyílt terepen minél közelebb van egy tárgy, annál nagyobbban látszik.
- A nagyobb tárgyak közelebbinek látszanak, mint az ugyanolyan távolságra lévő kisebb tárgyak.
- Jó látási viszonyok esetén közelebbinek, rossz idő (pl.: eső, köd), rossz látási viszonyok esetén vagy árnyékban távolabbinak tűnnek a tereptárgyak.
- A világos, élénk színű dolgok, és amiket a Nap megvilágít, közelebbinek látszanak, a sötétek távolabbinak.
- Ha hason fekszünk, közelebbinek látjuk ugyanazt a tárgyat, mint amikor állva nézzük ugyanazt.
- Közelebbinek tűnik egy tereptárgy, ha síkságon, tagolatlan terepen van. Távolabbinak, ha hegyes-dombos vidéken, tagolt terepen szemlélődünk.

Hallással is becsülhetsz távolságot. Ezt befolyásolja a szélirány és a levegő páratartalma, azaz ezek figyelembevételével kell korrigálni az eredményt.

A most felsoroltakat, hozzávetőleg a mellékük rendelt távolságokból tudsz még érzékelni:

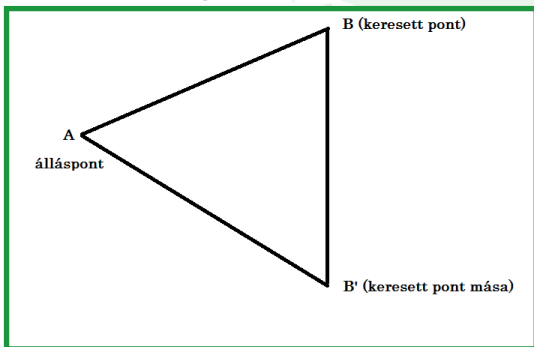
- autópályát 2-3 km,
- autó- és traktormotort 2 km,
- favágást 0,5-1 km,
- kalapálást és fejszhangot 0,5 km,
- kiabálást 0,5 km,
- felismerhető beszédhangokat 100 m,
- szófoszlányokat 75 méter,
- érthető beszédet 10-50 méter.

Távolságot az **ujjad segítségével** is tudsz becsülni.

1. Kinyújtott jobb kezed hüvelykujján keresztül irányozd meg azt a tereptárgyat (B), amelynek távolságát meg akarod állapítani. Hunyd be a bal szemedet!
2. A jobb karod elmozdítása nélkül nyisd ki a bal szemed, és csukd be a jobbát. Ekkor az ujjad helyzete arrébb tevődik (B).

3. Becsüld meg az előző és a mostani tereptárgy, állapot közötti távolságot, és szorozd meg tízzel. A kapott érték megadja az álláspont (A) és a keresett tereptárgy (B) távolságát.

Becsülhetünk távolságot a **hangsebesség segítségével** is.

A hang 15 °C hőmérsékleten 340 m/sec sebességgel terjed, azaz kb. 1 km-t három másodperc alatt tesz meg. Ezért is jó, ha óra nélkül is tudsz időt becsülni! Mérd az időt egy fényforrás vagy füst megpillantásától a hang érzékeléséig! A számolt másodperceket oszd el hárommal, és megkapod a távolságot km-ben. Ha a számolt másodperceket 340-nel megszorozod, akkor méterben kapod meg a távolságot.

Természetes környezetünkkel kapcsolatos feladatok

Természetes környezetünkkel kapcsolatos feladatok

Tűzvédelmi alapismeretek

1. Idegen területen
a tulajdonos engedélyével
rakj tüzet!
2. Erős szél, nagy szárazság
esetén ne rakj tüzet!
3. Tűzgújtási tilalom esetén
ne rakj tüzet!
4. Készíts tűzhelyet!
A tüzet kövekkel vagy
gyeptéglával rakd
körbe!
5. Gyűjts előre
elegendő tűzifát,
mielőtt a tüzet meggyújtod, hogy ne kelljen
magára hagyni a tüzet!
6. Legyen elegendő víz kikészítve a tűz oltására.
7. Csak akkora tüzet rakj, amekkora feltétlenül
szükséges.
8. Tűzrakás előtt, és amíg ég a tűz, figyelj
a szélirányra!
9. A tüzet soha ne hagyd őrizetlenül!
10. Ha nincs már szükséged a tűzre, szakszerűen
oltsd el és győződj meg róla, hogy
ez sikeres volt!

Tűzvédelmi alapismeretek

Sok fajta fa van, de nem mindegyik jó tűzifa, nem mindig jól. Tűzrakáshoz mindig száraz gallyakat keress. Száraz fát az élő fák alsó, elszáradt, elhalt ágairól tudsz szedni, vagy a cserjeszinten fennakadt, már lehullott ágakból. Ha földről szedsz tüzelőt, nem mindig jársz majd szerencsével, hiszen a fa egy idő után átveszi

a föld nevésségét.

Esős időben a fák elhalt ágai is szárazabbak, mint amit a földön találsz. Ha meggyújtottad

a tüzet, mellette a nedves fákat is meg tudod szárítani.

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Jó gyújtós (akár egy szikrától is begyullad):

- fenyő,
- nyírfakéreg,
- akác,
- bükk,
- tölgy,
- száraz fű,
- száraz levelek.

Jó tűzifa (jó parazsat ad):

- tölgy,
- bükk,
- gyertyán,
- juhar,
- kőris.

Rossz tűzifa:

- bodza,
- tiszafa (mérgező a füstje is),
- fűz,
- hárs,
- nyárfa,
- gesztenye (pattogva kiugorhat a tűzből),
- szil.

Tűzfajták

Alakjukat tekintve különböző tűzfajták lehetnek.
Erre látsz most itt néhány példát.

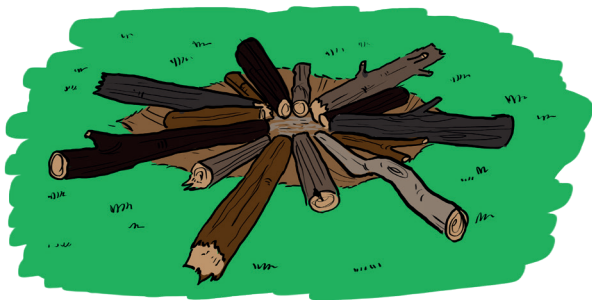
Gúla

Belülről kifelé haladva körkörösén, egyre vastagabb fákat támasztunk egymáshoz. Így a tűz gúla alakot fog formázni. Legbelülre a gyújtós, és a legapróbb faanyag kerül, kívülre pedig a nagyobb ágakat helyezzük. A gúla szélirány felőli oldalát nyitva hagyjuk: innen lehet majd begyújtani a tüzet úgy, hogy közben a láng (általunk) a szélről takarásban van. A gúlatűz a legáltalánosabb tűztípus: főzéshez, melegedéshez, fényforrásként egyaránt alkalmas.

Csillag

A csillagtűzet másik nevén pásztortűznek nevezik. Elkészítéséhez nagyobb fákat helyezünk el csillag alakban, majd a tűz középpontját egy kisebb gúlatűz segítségével meggyújtjuk. A csillag alakban elhelyezett fák tűzbe tolásával tudjuk szabályozni az égés intenzitását, a tűz erősségét. A csillagtűz előnye, hogy takarékos, a nagy fák miatt sokáig ég, és az égés jól szabályozható.

Máglya

A máglya egy nagy intenzitással égő tűztípus, kiváló fényforrás. Elkészítéséhez a gyújtós köré két-két, fokozatosan csökkenő hosszúságú és átmérőjű fát rakunk egymásra, páronként merőlegesen. Nagyjából nyolc sor magasságba elégendő megépíteni.

Praktikus, ha a gyújtóst több szinten is elhelyezed a máglya építése közben, így biztosan meg fog gyulladni a tüzed.

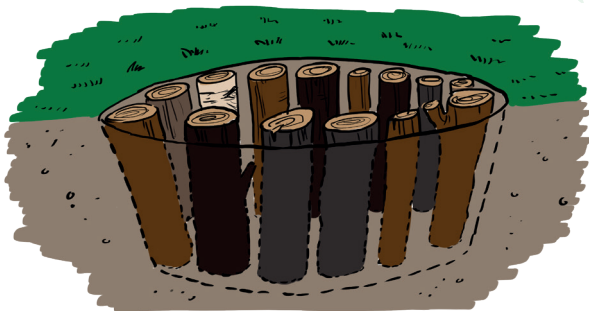

Jó, ha tudod! A gúlatűz köré épített máglyát pagodának nevezzük, mely hellyel-közzel egységesíti a két tűztípus előnyeit, bár megrakása hosszabb időt vesz igénybe.

Polinéz (földbe ássott)

Túrák során a legpraktikusabb tűztípusok egyike: kevés hővesztés, alacsony fényerő, emellett tűzhelyként is alkalmazható. Megrakásához ássunk egy kb. 60 cm átmérőjű gödröt, melynek falát rakjuk ki közepes méretű gallyakkal úgy, hogy azok ne lógnak ki a gödörből.

Ezt követően a gödör alját is borítsuk be kisebb ágakkal. Erre helyezzük a gyújtót.

A gyújtós begyújtása után a tüzet kisebb ágakkal tápláljuk és a tűzünk fokozatosan égni kezd.

Hulladékhierarchia (3R)

Hosszú távon nagy jelentősége van annak, hogy vigyázunk környezetünkre. Ehhez nekünk, cserkészeknek is hozzá kell járulnunk, legalább annyival, hogy nem szemetelünk, szelektíven gyűjtjük a hulladékot, és társaink figyelmét is felhívjuk erre.

A hulladékkezelés felosztásának több változata ismert.

1. 3R (reduce – reuse – recycle)

- A hulladékok keletkezésének megelőzése és/vagy veszélyességük csökkentése (reduce).
- A keletkezett hulladékok elkülönített gyűjtése és hasznosítása (recycling).
- A nem hasznosítható hulladékok környezetszennyezés nélküli átmeneti tárolása és ártalmatlanítása (reuse).

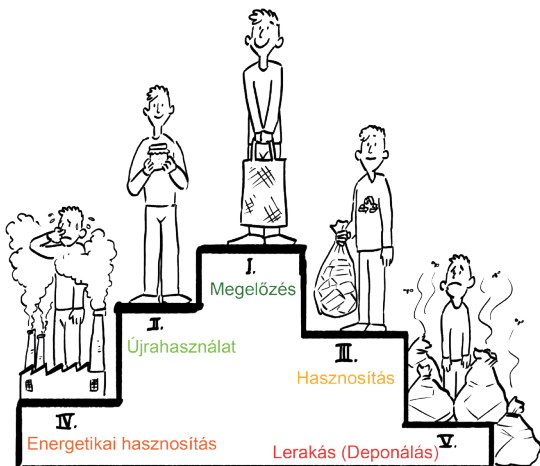
Amikor vásárolsz, törekedj arra, hogy a termék mellé minimális csomagolóanyagot vegyél. Legyen nálad mindig táska, hogy ne kelljen plusz zacskót vened, ezáltal hulladékot termelned. Így, amikor csak tudsz csapvizet. Így nem terheled a környezetet az ásványvizes flakókkal. Otthonodban gyűjtsd szelektíven a hulladékot! Ha van lehetőség rá, akkor a szerves hulladékot komposztáld.

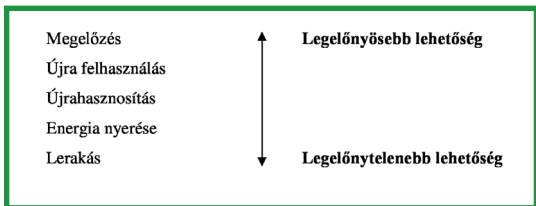

A veszélyes hulladékokat (kimerült elem, tönkrement akkumulátor, elromlott mobiltelefon) vidd el az erre kijelölt gyűjtőhelyre.

2. Ötlépcsős hulladékhierarchia

A hulladékhierarchia a hulladékok kezelésének lehetőségeit mutatja be. A cél a megelőzés, ez a dobogó legfelső foka. Aminek az elkerülésére mindenképp törekedni kell, az a hulladék szimpla lerakása.

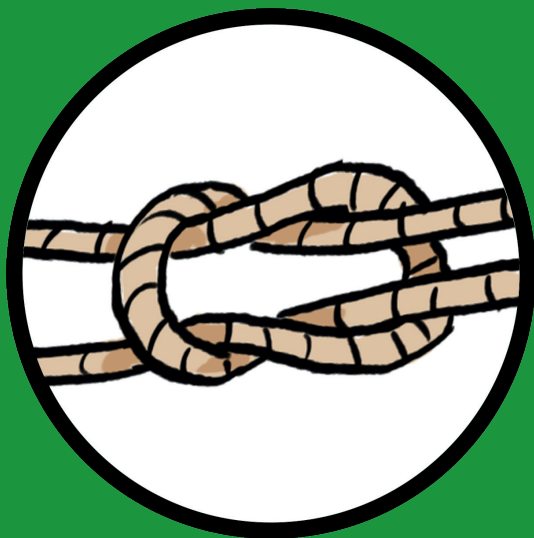

A tervszerű hulladékgazdálkodás célja:

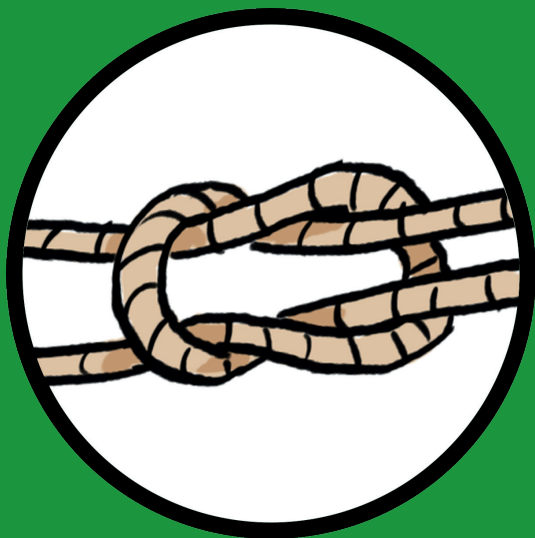
- Minél kevesebb hulladék keletkezzen.
- A keletkező hulladékoknak minél nagyobb része kerüljön **újrahasznosításra**.
- A nem hasznosítható hulladékot oly módon **ártalmatlanítsák**, hogy az a legkisebb mértékben terhelje a környezetet.

Épített
környezetünkkel
kapcsolatos
feladatok

Épített környezetünkkel kapcsolatos feladatok

Csomók

Mi cserkészek az építményeink elkészítésénél kötelet használunk szeg helyett. Asztalt, padot és még sok mindent készítünk így. Mindezt csomók segítségével. A cserkésznek a kötél vagy a spárga a segítője: építkezünk, használati tárgyakat készíthetünk, menthetünk vele, szakadékból húzhatjuk ki társunkat. Ehhez szükséges, hogy ismerj néhány csomót.

A *jó csomó* jellemzői:

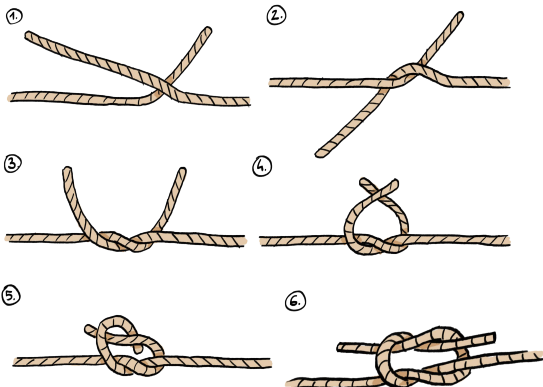
- Célnak megfelelő és könnyen megköthető.
- Biztosan tart.
- Könnyen kibontható.

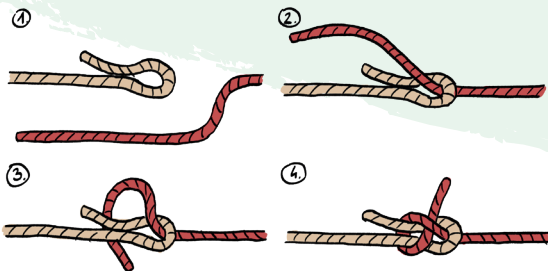
Egyszerűkettős

Használható egy kötel két végének összekötésére.

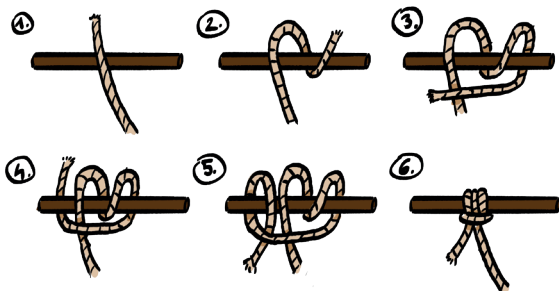
Rövid cipőfűzők megkötésére is alkalmas.

Ívelt kettős

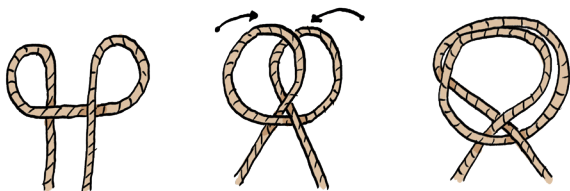

Csúszó hurok

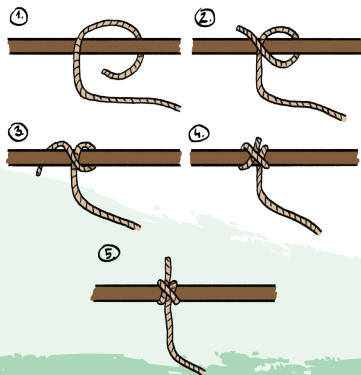

Szorítónyolcas

Nagyon praktikus kötelek fához rögzítéséhez. Például fakötések kezdésekor. Vigyázz, ha a kötel nincs állandóan megfeszítve, kioldódhat.

Szorítónyolcas fára:

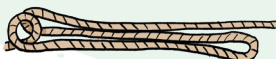

Kötélrövidítő

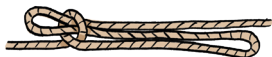
①

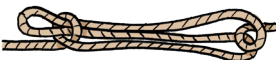
②

③

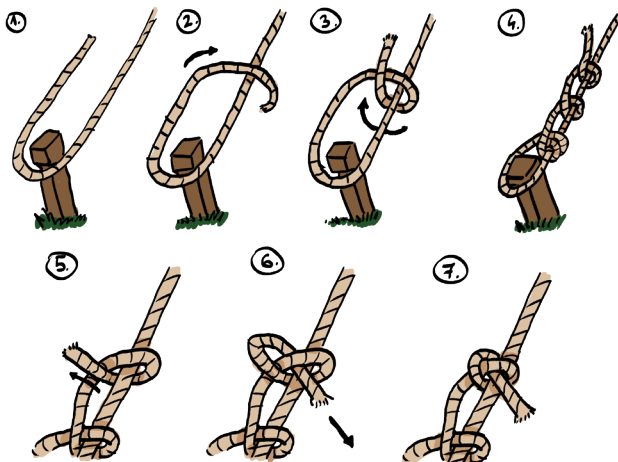
④

⑤

Sátorfeszítő csomó

Halászcsomó

①

②

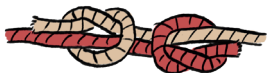
③

④

⑤

⑥

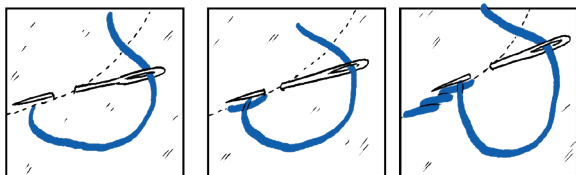
⑦

Hímzési formák

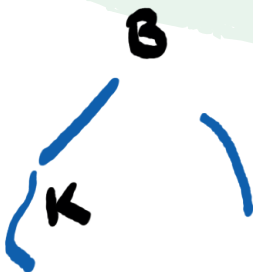
Őrsi zászlókat közösen hímezték meg, de még sok minden mást is készíthetsz a hímzés technikájával. Ehhez jó, ha ismersz néhány hímzési formát. Most képeken keresztül mutatjuk be az egyes öltéseket.

Száröltés

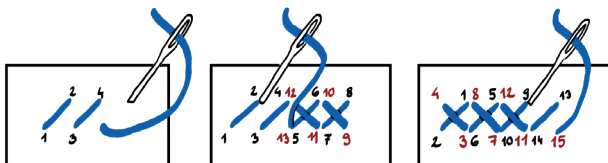
Töltőöltés

K : kezdés
A : felöltés
B : leöltés

Keresztszemes öltés

Kommunikációs ismeretek

Kommunikációs ismeretek

Miért fontos a kommunikáció?

A kommunikáció egyik alapvetése, hogy **nem lehet nem kommunikálni**. Nemcsak a szavaink, hanem hanglejtésünk, hangszínünk, testtartásunk, mozdulataink, sőt öltözkünk is üzen rólunk, tehát kommunikál. Ha nem szólalsz meg, csak ülsz egy órszéken összefont karral lefelé nézve, a társaid tudni fogják, hogy valami problémád van: unatkozol, személyes gondod van, vagy nem értesz egyet a hallottakkal.

Amikor belép egy szatócra addig ismeretlen cserkész egy terembe, ahol cserkésztestvéreiddel vagytok, és hátat fordítotok, azt érzi majd, nem látjátok szívesen, de ha felé fordultok, bizalmat ébresztetek benne, és nem fogja kellemetlenül érezni magát.

Bármit és bárhogyan teszünk tehát, annak kommunikációs jelentősége van a többi ember számára.

A kommunikáció az emberi élet szükségszerű velejárója, nélküle nem tudnánk közösségben élni.

A kommunikáció alapjai

A kommunikáció fogalma

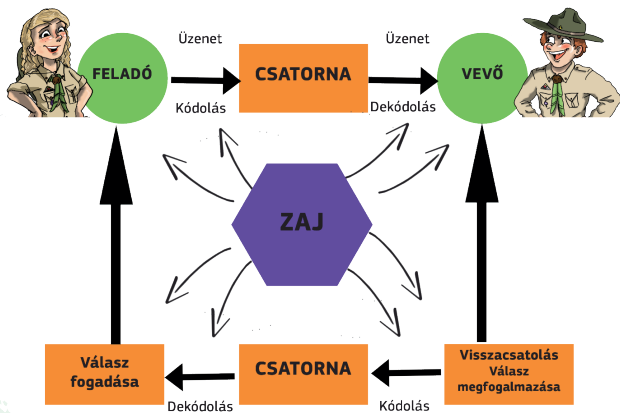
Napjainkban a kommunikáció a legáltalánosabb értelemben **információk, ismeretek, érzelmek átadását, cseréjét jelenti, valamilyen eszköz illetve jelrendszer segítségével.** A legáltalánosabb megfogalmazás szerint **„a kommunikáció üzenete-ken át zajló társadalmi interakció”.**

Elsődleges célja, hogy a kommunikációs folyamat résztvevői saját szándékaiknak megfelelően befolyásolják, tájékoztassák egymást.

A kommunikáció folyamata

Ennek a megismerése, értelmezése és megértése nagyon fontos ahhoz, hogy jól és hatékonyan tudj kommunikálni többek között az őrstársaiddal vagy a vezetőiddel. A megfelelő csatorna kiválasztása, az üzenet dekódolása és a visszacsatolás egyaránt szükséges. Ha megismered az alábbi kommunikációs folyamatábrát, eredményesebb lehet a kommunikációd!

1. Feladó

Aki kezdeményezi a kommunikációt, aki információt bocsát ki. A feladónak tekintettel kell lennie a befogadóra, aki a dekódolást végzi, valamint figyelembe kell vennie, hogy a használt csatorna megfeleljen az üzenet közvetítésének. **A kommunikáció akkor hatékony, ha a feladó olyan módon közvetíti az üzenetet, hogy azt a befogadó megértse.** Cserkészként a cserkészeten belül betöltheted a feladó szerepét az őrstársaiddal, a vezetőiddel, illetve külső kommunikációban a társadalommal való kapcsolat során. Mindegyik esetben másképp, másról kommunikálsz.

2. Vevő

Az a személy, aki az információt befogadja, aki-nek a jel, az üzenet szól. A vevőnek figyelnie kell az üzenetre, hogy a csatorna segítségével vegye azt, és megfelelően értelmezze is. Amikor a vevő szerepét töltöd be fontos, hogy miután dekódolod, tehát értelmezed az üzenetet, jelezz vissza, hogy miként értetted. Adj választ, hogy megértetted-e azt, amit a feladó akart mondani. Például, ha az őrsvezető megbíz egy feladattal (feladó = őrsvezető, üzenet = a feladat), de valami miatt nem értetted azt (pl. bármilyen zaj miatt), akkor mondd el neki, különben nem fogod tudni jól elvégezni a munkádat. Természetesen sok múlik azon, hogy a feladó (jelen esetben az őrsvezető) megfelelő csatornát választott-e, vagy jól kódolta-e az üzenetet.

3. Üzenet

Jelzés, tartalom, információ, a kommunikáció tárgya. A folyamat során jelek és üzenetek keletkeznek, melyet a feladónak kódolnia kell a csatornának és a közös kódrendszernek (pl. nyelv) megfelelően. Az üzenet mindig legyen világos, érthető, konkrétan, egyértelműen megfogalmazott és felismerhető.

4. Visszacsatolás

A visszacsatolás olyan jeleket és üzenetet tartalmazhat, amelyből a feladó tájékozódhat az adás hatásáról és minőségéről. A vevő vette-e az üzenetet, váltott-e ki belőle érzelmeket, illetve valamilyen cselekvésre készítette-e őt. Ha az üzenetet nem megfelelő formában dekódolta a vevő, akkor változtatni kell az üzeneten, vagy más kommunikációs csatornát kell választani. A kommunikáció folyamatában a visszacsatolás rendkívül fontos elem, mert a feladónak tudnia kell, hogy az üzenetét a vevő rendben megkapta és megértette.

5. Kommunikációs csatorna

Az üzenethordozó. Az a közeg, amelyen keresztül halad az információ. A leggyakoribb üzenethordozó az emberi beszéd és a testbeszéd, de kommunikációs csatorna a telefonvonal, az internet, vagy akár egy ajtón hagyott cetli is. Mindegyiknek megvan a maga sajátossága, amelyet fontos ismernünk.

A kommunikációs csatornán tehát sok múlik.

Ha azt nem jól választjuk meg, nem lesz hatékony, sőt, sikertelen is lehet a kommunikációnk.

A csatorna korlátozhatja is a kommunikációt. Például az elektronikus levelezésben nincs testbeszéd, nem látjuk a másik felet, milyen hangulattal írt le egy-egy mondatot, ezért könnyen félreérthetővé válik (pl. azt hihetjük valamiről, hogy komolyan mondta, pedig nem). Az elektronikus kommunikáció során ezt igyekeznek kiküszöbölni a különböző hangulatjelekkel.

Példa 1.: Kétnapos portyára indultok az őrösddel, és kinéztetek egy vonatot, ami a célállomásra indul kora reggel. Késő este viszont, amikor ellenőrzöd a vonatindulást, rájössz, hogy húsz perccel korábban indul, mint amit ti megbeszéltetek. Ebben az esetben fontos, hogy mindenki és gyorsan megkapja az üzenetet, ezért vagy telefonálnod kell, vagy sms-t küldeni és visszajelzést kérni.

Példa 2.: Ha az őrsvezetődnék akarsz valami bizalmas információt átadni, azt nem a Facebook üzenőfalán teszed meg, hanem vagy csak neki címzett levélben, vagy személyesen mondd el.

6. Kódolás/Dekódolás

Az a folyamat, amely során a kód segítségével az üzenetet formába öntjük, megfogalmazzuk. Annak a nyelvnek, megfogalmazásnak, felépítésnek a megválasztása, amelyen az információt az érintetthez eljuttatjuk. (A kód megállapodás szerinti jelek rendszere, melynek segítségével az információ formába önthető, és továbbítható üzenetté válik. A kód lehet szám, jel, szimbólum, szó, mimika, gesztus stb.) A kódolás mindig valamilyen nyelvre történik, lehet ez szóbeli, verbális beszéd, lehet testbeszéd, mimika stb. A kódolás és dekódolás között **térbeli** és **időbeli eltolódás** egyaránt lehet, ami persze módosíthatja is az üzenet értelmét, így hatással lehet a kommunikáció sikerére.

A **dekódolás** az üzenet befogadójának oldalán a megértéshez szükséges feldolgozás. Minden hallgató a saját maga módján dekódolja az üzenetet. Ha különbségek vannak a feladó kommunikációs szándéka és a vevő értelmezése között, akkor annak kommunikációs zavar lesz az eredménye. Ha például az őrsvezető azt mondja, hogy „Sokféle változás fog történni...”, néhányan negatívan, mások pedig pozitívan fogják értelmezni ugyanazt a mondatot.

7. Zaj

A zaj nagymértékben befolyásolhatja a kommunikációt. Az információk igen jelentős része elvész a kommunikációs folyamatban, ennek egyik fő okai pedig a torzító, akadályozó tényezők, a zajok.

A zaj valamilyen akadályozó körülmény, hiba a csatornában, mely az üzenet továbbhaladását zavarja, lassítja vagy megakadályozza. A hiba lehet emberi tényező, de lehet ezen kívülálló okokat is találni: ezeket a csatornában és az üzenetben kell keresni.

Tipikus hibalehetőségek küldőnél/fogadónál (az emberi tényező):

- (de)kódolási hiba (pl.: kétértelmű szavak, pontatlan megfogalmazás, szleng kifejezések);
- érzelmi befolyásoltság (pl.: szerelemmel, családdal, közösséggel, vallással kapcsolatban);
- mentális gátlás (pl.: nemiséggel kapcsolatos vagy bizalmas témák esetében);
- valamilyen koncentrációs képességre ható szer hatása (pl.: alkohol);
- nyelvi akadályok (pl.: különböző nyelvnél vagy nyelvjárásnál);
- nincs közös platform (pl.: igen eltérő kultúra és cserkész/nem cserkész], neveltetésnél).

Tipikus hibalehetőségek a csatornában/üzenetben:

- üzenet érthetlensége
(pl.:összefüggéstelen mondatok,
értelmetlen szavak);
- csatorna zavarása (pl.: alacsony térerő,
zajos környezet).

Tipikus hibalehetőségek a visszajelzésben/pontosításban:

- ennek hiánya (pl.: időkorlát vagy hanyagság
miatt);
- további érthetlenség (pl.: „nincs
közösnevező”).

Fizikai zajok, amelyek a külső környezetből jönnek:
a közlekedés zaja, a beszélgetés zaja és minden olyan
háttérzaj, amely elvonhatja a figyelmet a küldőről.

Pszichológiai zajok, amelyek az emberek gondolkodá-
sában jelentkeznek. Ilyen például az előítélet, amikor
a fogadónak nem szimpatikus a küldő. Az előítélet lehet
olyan „hangos”, hogy mielőtt megszólalhatott volna
a küldő, a fogadó már eleve kizárta az üzenetet.

Szemantikai (jelentéstartalmi) zajok, amelyek
a nyelvi különbségekből adódnak. Olyan szavak
kifejezések használata, amelyeket a vevő nem ért
vagy nem érthet.

Lehetőségek a kommunikációs zajok kiküszöbölésére

- Fizikai zajok csökkentése
- Fokozott figyelem
- Egyértelmű, érthető megfogalmazás
- Pontos észlelés
- Objektív értelmezés
- A közös, minden fél számára érthető nyelv, kódrendszer megválasztása
- Kérdezés
- Visszacsatolás

A kommunikációs folyamat ismeretének fontossága

A kommunikáció sikerét bármely tényező befolyásolhatja! Így pl. a kódot (nyelv) a feladónak és vevőnek egyaránt ismernie kell, máskülönben nem tud a vevő dekódolni. A csatorna korlátozhatja a kommunikációt (pl. a telefon vagy elektronikus levél esetében a vizuális jelek hiánya), és a visszacsatolás hiánya szintén.

Befolyásolhatja a kommunikációt a környezet is, amelyben megvalósul: segítő és zavaró tényezők (zaj) egyaránt adódhatnak itt.

Ha tehát nem megfelelő módon használjuk a kommunikáció folyamatának elemeit, akkor nem lesz eredményes a kommunikációnk. Éppen ezért **nagyon fontos, hogy a kommunikáció folyamatát alaposan megismerd, értelmezd,** és ezeket az ismereteket hasznosítsd.

A cserkészegyenruha mint kommunikációs csatorna és eszköz

Az egyenruha megmutatja, **kifejezi a több milliós cserkészközösséghez való tartozásodat**. Ha viseled „élő reklámfelületté” válsz, láthatóvá teszed a cserkészetet. Tedd hát sokszor, hogy minél több emberhez jusson el, és legyen kíváncsi arra, mi is az a cserkészlet! Ha egyenruhában jelensz meg valahol, az egész cserkészetet képviseled, ezért figyelj oda a kommunikációdra, mind a szóbelire, mind a cselekedeteidre.

Ismerd az egyenruhád minden részletét, mert nemcsak cserkésztestvéreidnek mutathatod meg magad (melyik kerülethez, csapathoz, őrshöz tartozol, milyen tudással rendelkezel), hanem egy nem cserkész számára is érdekes lehet az egyenruhád.

Megkérdeshetik, melyik jelvény mit jelent, minden cserkész illet hord-e a világon stb. Azzal, ha erre tudsz azonnal válaszolni, nemcsak magadról, hanem a cserkészetről is jó képet mutatsz.

Ilyen eset előfordulhat például egy médiaszereplés esetén, aminek során gyakran merül fel témaként az egyenruha. Médiaszereplésnél **szabályos egyenruhát viselj**, amivel példát mutathatsz cserkésztestvéreidnek is, ezen kívül kifelé is pontos képet mutatsz az egyenruhát tekintve.

Metakommunikáció

Kommunikációnk során a nonverbális csatornákat igen aktívan használjuk. Ezt **metakommunikációnak** nevezzük. A metakommunikáció általában közvetett, nem szándékos, „tudattalan”, és hűen tükrözi a közlő belső állapotát. A társas érintkezéseinkben már a megszólalásunk előtt információt nyújtunk személyiségünkről, beállítódásunkról, érzelmi állapotunkról, és viszontjelzéseket fogunk a környezetünkről.

A metakommunikatív jelzéseket nagyon nehéz, talán nem is lehet szándékosan meghamisítani, és nagymértékben befolyásolják a vevő dekódolását. Ha a szándékos (verbális) kommunikáció és a metakommunikáció ellentmondásban van egymással, akkor sokkal inkább a metakommunikációs jelzéseket fogadja el a befogadó igaznak. Ha például azt mondd, hogy „A cserkészlet csupa élmény, kaland!”, de mindezt lehajtott fejjel, összefont karral teszed, akkor nem fogják elhinni neked. Tehát a **verbális és nem verbális kommunikációd mindig legyen összhangban**, különben hiteltelen lesz a kommunikációd! Nézzünk meg néhány metakommunikációs jelzést:

Gesztusok

A gesztusokhoz soroljuk a fej, a kar és a kéz mozgásait. Ezek bár lehetnek akaratlanok, mégis viszonylag könnyen lehet őket szándékosan befolyásolni. Számtalan egyezményes gesztusjel van, például a bólogatás, az integetés stb. **A gesztusok segítségével lehet szabályozni a kommunikációs folyamatot**, gesztusok segítségével kérhetjük a partnerünket gyorsításra vagy lassításra, kifejezhetjük, ha a kommunikáció folyamatában zavar támad. A szándéktalan, kontrollálatlan gesztusok, mint például a kézremegés, kifejezhetnek belső feszültségeket, izgalmakat, érzelmeket. Vannak olyan szándéktalan gesztusok is, amelyek szimbolikus jelentésűek, ilyen például a karikagyűrűvel játszadozás.

Érintés

A másik ember megérintése sok mindent kifejezhet, mint például vigasztalást, bátorítást, intimitást, de a dominanciát, fölényt is. Számtalan kulturális előírás szabályozza az emberek közötti fizikai érintéseket.

Testtartás

Ezt is befolyásolhatjuk szándékosan, de szándéktalanul is kifejezheti a másik emberhez való viszonyt, vagy a személy álláspontját a kommunikáció tárgyával kapcsolatban. Ha kihúzod magad, büszke vagy valamire, míg ha összegörnyedve állsz, akkor vagy sok a gondod, vagy szégyelled magad valami miatt.

Ezek a dolgok kifejezhetik azt is, hogy valakitől tartasz-e (összekuporodsz előtte), vagy egyenesen állsz előtte (tisztelet, de félelem nélkül).

Megfigyelhető, hogy az érzelmileg egymáshoz közel álló emberek gyakran öntudatlanul átveszik a másik testtartását.

Térközszabályozás, zónák

A fizikai távolság általában attól függ, hogy a személyek mennyire szoros, mennyire közeli kapcsolatban vannak egymással. (Az alapelv, minden kultúrára érvényes, azonban a távolságok kultúránként változnak.

Az arab kultúrákban például sokkal kisebb távolság már nyilvánosnak számít, szemben az európai kultúrkörben.)

Figyeld meg, hogy beszélgetés során milyen közel álltok meg egymástól az őrstársaddal, és milyen távolságra egy vezetőddel, pl. a csapatparancsnokkal.

- **Intim zóna** (0-45 cm között): az összes zónatávolság közül ez a legfontosabb. Saját tulajdonunknak tekintjük és csak azoknak a barátoknak, családtagoknak, őrstársaknak adunk belépési engedélyt, akik érzelmileg közel állnak hozzánk.

- *Személyes zóna* (45-120 cm között):
körülbelül ez az a távolság, amely elválaszt minket embertársainktól a mindennapi tevékenységek ellátásában, az iskolában, egy baráti összejövetelen, vagy akár egy őrsi, vagy csapat-programon a vezetőiddel.
- *Társadalmi zóna* (120-360 cm között):
ez az a távolság, amely elválaszt bennünket idegenektől, ismeretlenektől és mindazoktól, akiket nem ismerünk elég jól.
- *Nyilvános zóna* (360 cm fölött):
ez az a távolság, amely a legmegfelelőbb, ha egy embercsoporthoz/embercsoporttal beszélünk.

Kulturális szignálok

Ilyen például a ruházat, a hajviselet, a különböző kitüntetések, rangjelzések, testdíszítő elemek stb. Ezek kifejezik az illető értékrendjét, társadalmi hovatartozását, identitását, ízlését stb. Ilyen az egyenruhán az őrsi és raji jelvény, csapatjelzések, vezetői jelvények stb., de gyakorlatilag az egész egyenruha egy kulturális szignál, hiszen kifejezi a cserkészethez való tartozásunkat.

Mire figyelj a kommunikációd során?

- A kommunikációd függ a célcsoporttól tehát, hogy kivel kommunikálsz. Másképp az őrstársaddal, másképp az őrsvezetőddel, megint máshogy a szüleidde, illetve tanároddal. Bizalmasabb hangon beszélsz a barátaiddal, a vezetőiddel azonban már lehet, hogy formálisabb a kommunikációd.
- Mindig jelezz vissza egy megkapott „üzenetre” (nem telefonüzenetre gondolunk, hanem bármilyen információra, amit átadnak neked, legyen az szóbeli, vagy írásbeli). Fontos, hogy az üzenet feladója tudja, ugyanazt értetted-e meg, amit ő mondani akart. Adj tehát választ, akár azt is, hogy nem érted! Ugyanakkor te is add meg a lehetőséget a kommunikációd során a visszajelzésekre.
- Az átadni kívánt üzenetedet érthetően, világosan, konkrétan és egyértelműen fogalmazd meg, és pontosan add át az információt bárkihez is beszélsz!
- A kommunikációs csatorna megválasztásán nagyon sok múlik. Mindig gondold végig, hogy az az üzenet, információ, amit át akarsz adni:

kinek szól? mi az üzenet? mennyire sürgős? mennyi-re fontos? milyen környezetben vagy? mi az, ami gátoló tényező a kommunikáció-ban, és azt ki lehet-e küszöbölni egy jól megválasztott kommunikációs csatornával?

Személyes találkozás, telefonálás, elektronikus levélváltás, vagy postai levél – mind-mind kommunikációs csatorna, de nem minden esetben használhatóak.

- Figyelj arra, hogy **jól értelmezd (dekódold) a kapott információt** – például egy feladatot a vezetődtől –, és ha nem érted, mindenképpen adj visszajelzést. Lehet, hogy az üzenetet, amit kaptál másképp értelmezed te, és másképp pl. egy őrstársad.
- **Kerüld az előítéletet** a kommunikációdban! Az üzenetre, az információra koncentrálj, ne a küldőjére!
- Amikor nem cserkésszel beszélgetsz, **kerüld az olyan kifejezéseket, rövidítéseket, melyeket csak a cserkészek ismernek.** Egyrészt nem fogják érteni, amit mondasz, másrészt kellemetlen helyzetbe hozhatod a beszélgetőpartneredet.

- A verbális (szóbeli) és nem verbális kommunikációd mindig legyen összhangban. Ne mondj mást, mint amit az arcod/kezed/testtartásod stb. mutat!

Az információáramlás

Kérd, figyelj és szűrd az információt!

- Előfordulhat, hogy számodra fontos dologról nem kapsz elegendő információt. Például a te korosztályodnak szóló tábor szerveznek, de nem jut el hozzád erről pontos információ, csak véletlenül hallod meg valahol. Mit tegyél? Kérdezz meg még több őrstársadat, hátha hallott valaki valamit, és a végén összerakod a begyűjtött információkat? Nem! Mindenképpen jelezd a vezetődnak, hogy szeretnél erről információt kérni! Az információ továbbítása a vezetőd felelőssége, így **ha sokáig nem kapsz semmilyen hírt, azt feltétlenül jelezd** neki.

- **Ellenőrizetlen, bizonytalan forrásból származó információt soha ne adj tovább** az őrstársaidnak, illetve a fontos, egész őrstöt érintő témák esetében hagyd az őrsvezetődre, hogy arról tájékoztasson mindenkit a közösségben. Amennyiben te hamarabb jutottál egy információhoz, amiről úgy véled, fontos mindenkinek, de a vezetődtől nem kapsz tájékoztatást róla, akkor azt mondd el a diszkréció elvét figyelembe véve.
- **A Magyar Cserkészszövetség különböző kommunikációs csatornáin** sok mindenről **juthatsz információhoz:** programok, rendezvények, cserkészetünkkel kapcsolatos hírek, média-megjelenések beszámolóí vagy akár programlehetőségek, amelyekre te is jelentkezhetsz. Tájékozódj, figyeld az aktualításokat!
- Előfordulhat, hogy **túl sok információt** kapsz, **ezeket szűrni kell.** Például túl sok levelezőlistán vagy rajta, amelyeken naponta több üzenetet jelentetnek meg, sőt, akár ugyanazt a hírt különböző levelezőlistákon többször is elolvashatod.

Ilyenkor az esetek többségében egy idő után érdektelenné válik az ember, és a fontos híreket sem fogadja már be. Ez azonban nem megoldás, mert olyan információktól eshetsz el, amelyek a cserkészéletedben lényegesek, meghatározóak lehetnek. Szűrd az információt! Találd meg azt a csatornát, amelyen nem futnak érdektelen információk, megbízható, pontos és érthető üzeneteket kapsz, és kérdéseket is tehetsz fel.

Honnan szerezz információt a cserkészzel kapcsolatban?

Legfőképp a vezetődtől, de rendelkezésre állnak olyan felületek, melyeken naprakész információkat találsz a cserkészzel kapcsolatban, mint a cserkesz.hu vagy a Magyar Cserkészszövetség hivatalos Facebook-oldala a www.facebook.com/MCSSZ.

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Felhasznált irodalom:

Cserkész kisokos, Szlovákiai Magyar Cserkészszövetség, Dunaszerdahely, 2014

http://hu.wikipedia.org/wiki/Magyarorsz%C3%A1g_c%C3%ADmere

[Letöltés ideje: 2015. április 20.]

<http://www.nemzetijelkepek.hu/tortenelmi-galeria.shtml>

[Letöltés ideje: 2015. április 20.]

<http://mu.cserkesz.hu/oregcserkesz/2011/12/13/a-va-gi-tutajut/>

[Letöltés ideje: 2015. április 10.]

http://hu.wikipedia.org/wiki/Dzsembori#Magyarok_a_cserk.C3.A9sz_vil.C3.A1gdzsemborikon

[Letöltés ideje: 2015. április 10.]

<http://www.cserkesz.hu/hir/magyar-cserkeszszovetsegek-foruma>

[Letöltés ideje: 2015. április 24.]

http://hu.wikipedia.org/wiki/Nagy_Medve_csillag-k%C3%A9p

[Letöltés ideje: 2015. április 24.]

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

http://hu.wikipedia.org/wiki/Kis_Medve_csillag-k%C3%A9p

[Letöltés ideje: 2015. április 24.]

http://hu.wikipedia.org/wiki/Cassiopeia_csillag-k%C3%A9p

[Letöltés ideje: 2015. április 24.]

http://hu.wikipedia.org/wiki/Orion_csillag-k%C3%A9p

[Letöltés ideje: 2015. április 24.]

http://hu.wikipedia.org/wiki/Andromeda_csillag-k%C3%A9p

[Letöltés ideje: 2015. április 24.]

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Tej%C3%AAtrendszer>

[Letöltés ideje: 2015. április 24.]

http://www.gae.hu/mitologia/csill_mit.htm

[Letöltés ideje: 2015. április 24.]

<http://www.fsz.bme.hu/mtsz/szakmai/zk26.htm>

[Letöltés ideje: 2015. április 30.]

<http://www.erdelyigyopar.ro/2009-5/986-tavolsagok-meghatározása-becslese.html>

[Letöltés ideje: 2015. április 30.]

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

<http://cserkesz.de/wp-content/Media/Cserkeszkonyv/Tuzrakas%20es%20Fozes%202014.pdf>

[Letöltés ideje: 2015. április 30.]

<http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/kornyezet-technika-eloszo/ch06.html>

[Letöltés ideje: 2015. április 30.]

<http://kornyezetbarat.hulladekboltermek.hu/hulladek/hulladekhierarchia/>

[Letöltés ideje: 2015. április 30.]

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Hullad%C3%A9khierarchia>

[Letöltés ideje: 2015. április 30.]

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Ábrák forrása:

II. András címer

[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/11/Coa_Hungary_Country_History_Andrew_II_\(1205-1235\).svg/250px-Coa_Hungary_Country_History_Andrew_II_\(1205-1235\).svg.png](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/1/11/Coa_Hungary_Country_History_Andrew_II_(1205-1235).svg/250px-Coa_Hungary_Country_History_Andrew_II_(1205-1235).svg.png)

[Letöltés ideje: 2015. április 15.]

Mátyás címere

http://2.bp.blogspot.com/-K9ypCWuoLg4/T6lk8GeW-3I/AAAAAAAAABSk/UhCNHuGiqAU/s1600/Matyas_cimere.png

[Letöltés ideje: 2015. április 15.]

II. József címere

[https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/3e/Wappen_Kaiser_Joseph_II._1765_\(Gro%C3%9F\).png/420px-Wappen_Kaiser_Joseph_II._1765_\(Gro%C3%9F\).png](https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/3/3e/Wappen_Kaiser_Joseph_II._1765_(Gro%C3%9F).png/420px-Wappen_Kaiser_Joseph_II._1765_(Gro%C3%9F).png)

[Letöltés ideje: 2015. április 15.]

Magyar királyság nagycímere

http://turul.info/images/galeria/2742_x200.jpg

[Letöltés ideje: 2015. április 15.]

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Monarchia címere

<http://retronom.hu/files/images/Cimer-5.preview.jpg>

[Letöltés ideje: 2015. április 15.]

Az Árpád-házi királyok családi zászlaja

<http://www.nemzetijelkepek.hu/tortenelmi-galeria-4.shtml#galeriakep>

[Letöltés ideje: 2015. április 20.]

Anjou-királyi zászló

<http://www.nemzetijelkepek.hu/tortenelmi-galeria-5.shtml#galeriakep>

[Letöltés ideje: 2015. április 20.]

Rákóczi fejedelem zászlaja

<http://www.nemzetijelkepek.hu/tortenelmi-galeria-13.shtml#galeriakep>

[Letöltés ideje: 2015. április 20.]

Trónfosztás utáni 1849-es honvéd lovassági zászló

<http://www.nemzetijelkepek.hu/tortenelmi-galeria-18.shtml#galeriakep>

[Letöltés ideje: 2015. április 20.]

Korosztályi Kézikönyv CSERKÉSZEKNEK

Rovásírás ABC

http://rovasiras.freewb.hu/_userfiles_/rovasiras/gallery/20100408135850_rovas2.jpg

[Letöltés ideje: 2015. április 15.]

Cserkész jel

<http://www.cserkesz.vamosplebania.hu/kep/kezfogas.gif>

[Letöltés ideje: 2015. április 15.]